

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 191. SZÁM.

Debrecen, 1939 augusztus 23 szerda

ÁRA: 12 FILLÉR.

RIBBENTROP MOSZKVA BA REPÜLT

**Hitler repülőgépén 32 tagú kíséretével indult útnak
A német-szovjet orosz egyezmény világszerte nagy hatást vál-
tott ki — Anglia óvóintézkedéseket, a francia kormány diplo-
máciai intézkedéseket tett, Japán felülvizsgálja európai terveit
Az angol kormány állja Lengyelországgal
szemben vállalt kötelezettségeit**

A német-orosz meg nem támadási szerződés megkötésének híre a meglepetés erejével hatott az egész világon. Kétségtelen, hogy az utóbbi idők legnagyobb külpolitikai fordulatóról van szó, mely lényegesen megváltoztatja az erőviszonyokat és a diplomáciai hadállásokat. Ribbentrop német külügyminiszter már el is utazott Moszkvába nagy kísérettel, hogy a hátralevő tárgyalásokat megejtse és a megkötendő szerződést alá-

írja. Anglia és Franciaország kormányfői az első meglepetésből felocsudva, sorozatos tanácskozást kezdtek, az angol kormány „óvóintézkedéseket” tett, a parlament összehívta, a francia kormány bizonyos diplomáciai intézkedéseket határozott el. Érdekes a japán kormány állásfoglalása, mely szerint felülvizsgálja európai terveit. Bizonyos, hogy a legújabb fordulat hullámverései még újabb csemenyeket válthatnak ki.

sikere, amely Németország taktikai ügyességének köszönhető. — Hangoztatják ugyanezekben a körökben, hogy a jelenlegi megegyezés, akár csak az 1924-ben megkötött orosz-olasz egyezmény, nem

érinti és nem korlátozza a felek világnézeti felfogását, nem létesít kapcsolatokat a két világnézeti nemzet között, de a politikai rendszerek találkozásait jelenti.

Az angol parlament összehívása

London, aug. 22. Hír szerint az ellenzéki pártok, amint értesültek a támadást kizáró német-szovjet orosz szerződés híréből, kérték a parlament összehívását Chamberlain miniszterelnöktől, hangoztatva, hogy a nemzetközi helyzet indokolja ezt az eljárást.

London, aug. 22. (Havas.) Csütörtökre összehívták az angol par-

lamentet.

London, aug. 22. (MTL.) Chamberlain miniszterelnök, Halifax külügyminiszter és Chadoghan külügyi államtitkár tárgyalása, amelybe később Vansittart, a kormány első diplomáciai tanácsadója is bekapcsolódott, másfél óráig tartott.

A német küldöttség moszkvai útja

Berlin, aug. 22. (MTL.) Berlini politikai körökben mindenütt nagy meglepéssel fogadták a német-szovjet orosz kapcsolatnak azt a fejlődését, amely a német birodalmi kormány és a szovjet orosz kormány támadást kizáró szerződés küszöbön álló aláírásának bejelentésében jut kifejezésre.

Mint híre jár továbbá, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter már szerdán délután Moszkvába érkezik. A külügyminisztert előreláthatólag Gaus államtitkár, a külügyminisztérium jogi osztályának vezetője és Schmidt követ, aki tudvalevőleg sok fontos tárgyaláson vett részt, mint tolmács, valamint Hewel titkos tanácsos, a külügyminiszter közvetlen munkatársa kíséri el. Az államférfiak a Fokewulf Condor óriás repülőgépen utaznak Moszkvába.

Berlin, aug. 22. Magánértesülés szerint Hitler a moszkvai útra saját óriás repülőgépét bocsátotta a külügyminiszter rendelkezésére. A gépet a német légi Hansa másik hasonló gépe követi.

Moszkva, aug. 22. (Havas.) Ribbentrop német birodalmi külügy-

minisztert 32-en kísérik el Moszkvába. Tekintettel arra, hogy Berlinben nincs szovjet orosz nagykövetség — mivel Merekalov szovjet nagykövetet ez év májusában visszarendelték s azóta nem tért vissza állomáshelyére — az előzetes megbeszélések legnagyobb részét valószínűleg Schulenberg német nagykövet végezte Moszkvában.

Salzburg, aug. 22. (Német TL.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter és kísérete kedden délután 4 órakor a Grenzmarkt nevű Condor repülőgépen a Salzburg melletti ainringi repülőtérrel Berlinbe repült, ahonnan még kedden este elindult Königsbergen keresztül Moszkva felé.

Berlin, aug. 22. (Német TL.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter kedden este 9 órakor a Grenzmarkt nevű Condor repülőgépen elhagyta Berlint és Königsbergbe repült, ahonnan szerdán folytatja útját.

Róma, aug. 22. Olasz felhivatalos körökben a támadást kizáró német-orosz szerződés bejelentésével kapcsolatban kijelentették, hogy ez a megegyezés a tengelypolitika

Hivatalos jelentés az angol minisztertanácsról

London, aug. 22. A keddi minisztertanácsról a következő hivatalos jelentést adták ki:

A minisztertanács mai ülésén teljes egészében megvitatta a nemzetközi helyzetet. A Németországban folyó katonai mozdulatokról szóló jelentésen kívül a minisztertanács tudomásul vette a német-szovjet orosz meg nem támadási szerződés küszöbön álló megkötéséről szóló jelentést is.

A minisztertanács nem tartózkodott annak megállapításától, hogy ilyen esemény semmiképpen sem érinti a Lengyelországgal amelyeket több ízben hangoztatott és amelyeket okvetlenül teljesít.

A parlamentet esütörtökre összehívták amikor is a kormány mindkét Házat fel akarja kérni,

hogy szavazza meg azonnal a szükségrendeletekről szóló törvényjavaslatot.

Bár a kormány a szükségesnek talált óvóintézkedéseket megteszi, továbbra is azt a nézetet vallja, hogy a Németország és Lengyelország között támadt nézeteltérésekben nincs olyan kérdés, amely erőszakot követelne és Európát háborúba sodorná. A kormány most is kész arra, hogy a bizalom helyreállításában közreműködjék. Ha azonban minden erőfeszítés ellenére mások továbbra is az erőszak alkalmazása mellett tartanak ki, akkor el van szánva arra, hogy ennek a végsőkig ellentálljon

Mély benyomás Olaszországban

Az egyezmény teljesen átformálja a politikai és stratégiai helyzetet.

Róma, aug. 22. (MTL.) Egész Olaszországban mély benyomást keltett a német-szovjet orosz meg nemtámadási szerződésről szóló hír, amelyet a lapok kedd reggeli számaikban első oldalon feltűnő szedéssel közölnek.

A Messaggero szerint ez a drámai fordulat Páris és London bekerítő politikájának teljes csődjét jelenti.

A Popolo di Roma „A béke meg mentése” című cikkében azt írja, hogy Franciaország és Anglia felelős vezetőinek, akiket a német-szovjet meg nemtámadási egyezményről szóló hír alaposan zavarba ejtett, szét kell tépniük — ha tényleg meg akarják óvni Európa békéjét — a Varsónak felajánlott kitöltetlen váltót s újból mérlegelniük kell a helyzetet. Elég volna, ha figyelmeztetnék Lengyelországot, gondolja meg a veszélyt, amelyet makacs magatartásával felidézett. Ezzel a békét még egyszer

meg lehetne menteni.

A Popolo d'Italia, a kormány hivatalos lapja, mlután leszögezi, hogy a bekerítő hatalmakra súlyos csapást mértek, megjegyzi, hogy ez az egyezmény teljesen átformálja a politikai és stratégiai helyzetet, amelyre a francia és angol diplomácia túlkorán támaszkodott s amelyet arra használt ki, hogy engesztelhetetlen magatartást tanúsítson a német igényekkel szemben és elutasítsa a danzigi kérdés békés megoldásának lehetőségét. A német-szovjet orosz paktum megkötése természetesen súlyos csapást jelent Varsó számára is.

A Corriere della Sera vastagbetűs felírásaiban megjegyzi, hogy a tengely szilárdsága most még jobban megerősödött.

A turini Stampa leszögezi, hogy az európai válság új fordulathoz érkezett.

Az orosz hivatalos jelentés

Moszkva, aug. 22. A Szovjet Táv-irati Iroda az alábbi közleményt adta ki:

A szovjet-német gazdasági és hitelegyezmény megkötése után felmerült a Németbirodalom és a Szovjet közti politikai viszony megjavításának kérdése. Amint az erre vonatkozó eszmecsereken ki-

tűnt, mindkét félnek az az óhaja, hogy enyhítsék viszonyuk feszültségét, kiküszöböljék a háborús fenyegetést s meg nemtámadási szerződést kössenek. Ribbentrop birodalmi külügyminiszter néhány napon belül Moszkvába érkezik, hogy átvegye az erre vonatkozó tárgyalások vezetését.

Óriási meglepetés Amerikában

Washington, aug. 22. A német-szovjet egyezmény Washingtonban olyan meglepetést keltett, hogy az első pillanatban nem is akartak hitelt adni a híreknek. Az

egyezmény — úgy vélik — nemcsak az európai válságnak, hanem a világhelyzetnek is teljesen új és előre nem látott irányt adhat.

London elszédült az ütéstől, vélik Amerikában

Newyork, aug. 22. „London elszédült a nagy ütéstől, amely a német-szovjet orosz megegyezéssel érte” címen és „Moszkva véget vet az angol-francia vezérkari megbeszéléseknek” alcímmel közli ma reggel a New York Times a berlini hivatalos jelentést, vezércikkében pedig azt fejtegeti, hogy ez a fordulat az európai politika legna-

gyobb horderejű eseménye, amelynek első következménye az, hogy az esetleges háborúban az erők és a lehetőségek egészen másképpen oszlanak meg, mint ahogy eddig gondolták. A vezércikk címe: Német bomba! Lengyelország helyzete a danzigi konfliktusban alá van aknázva — írja a lap vezércikke.

Londoni lapvélemény: súlyos csapás

London, aug. 22. A kedd reggeli londoni lapok első helyen, vastagbetűs címekekkel ellátott cikkeikben közlik a német-szovjet orosz meg nemtámadási szerződés megkötésének bejelentését, valamint azt a hírt, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter szerdán Moszkvába érkezik.

A News Chronicleben Vernon Bartlett megállapítja, hogy a német-szovjet orosz meg nemtámadási szerződés megkötése súlyos csapást jelent Lengyelországra, de nem kevésbé súlyosan érinti Nagybritanniát és Franciaországot is.

A Daily Mail szerint elejétől fogva világos volt, hogy a Moszkvában megindult német-angol versenyben Németországnak van meg a reménye a győzelemre.

A lap a továbbiakban többek között a következőket írja:

— Abban az esetben, ha a berlini jelentést Moszkva megerősíti, akkor ez azt jelenti, hogy a Szovjetországnak—Franciaország között fennálló segélynyújtási egyezmény háború esetére megszűnt. Azonkívül az új paktum következtében a Németország, Olaszország,

Japán és Spanyolország között létrejött és a bolsevizmus ellen irányuló kommunistaellenes egyezmény is hatályát veszti. A Daily Herald vezércikke többek közt a következőket írja:

— A berlini bejelentés, hogy Szovjetországnak és Németországnak meg nemtámadási egyezményt köt egymással, annyira lesújtó, hogy szinte hihetetlennek tűnik fel.

A lap élesen bírálja a moszkvai kormány magatartását a nyugati hatalmak irányában és emlékeztet azokra a moszkvai megmondásokra is, amelyekkel a szovjet kormány minduntalan előállott. A lap azt írja, hogy az új moszkvai vonatkozású árusítást jelent.

Valamennyi lap kiemeli, hogy a német-szovjet orosz meg nemtámadási egyezmény súlyos csapást jelent a nyugati hatalmak számára és hogy az angol hivatalos körök titokzatosságának tudható be, hogy a hír annyira lesújtó hatású. Londonban attól félnek, hogy Lengyelország lesz a legújabb fejlemények fő szenvedő alánya.

Papen tárgyalt Moszkvában

Bázel, aug. 22. Svájcban is a legnagyobb szenzáció erejével hatott a német-szovjet orosz meg nemtámadási egyezmény küszöbönálló megkötésének híre. A lapok egy része különkiadásban közölte a bombahírt.

Elsőnek a Basler Nationalzeitung fűz megjegyzést a hírhez. „Meglepő manőver” felírási cikkében a lap azt írja, hogy a szovjetkormányval az előkészítő tárgyalásokat von Papen nagykövet folytatta le. „Szenzáció leterítés” — „Valóban dinamikus manőver” alcímek alatt a lap tudósításában megállapítja, hogy a paktum létrejöttéről szóló hír közvetlenül éjféli előtt az egész világot felrázta. A lap a továbbiakban azt írja, hogy Moszkvában a nyugati hatal-

mak katonai küldöttségei lehetetlen helyzetbe kerültek. Valószínűnek látszik, hogy Moszkva a habozó Chamberlainnak végleg hátat fordít.

Hitler tegnap Ribbentroppal és Papennel tárgyalt?

Berlinből jelenti a Havas-iroda: Itt úgy tudják, hogy Hitler kancellár hétfőn este Berchtesgadenben tanácskoztat Ribbentrop külügyminiszterrel és Papen nagykövettel. A tanácskozás hír szerint annak a meg nemtámadási szerződésnek szolt, amelyet Németország és Szovjetországnak egymással kötni szándékoznak.

Mit ír az orosz sajtó

Rokonszenvesnek találja a gyors német elhatározást

Moszkva, augusztus 22. Az itteni lapok feltűnő beállításban és első oldalon közlik a birodalmi külügyminiszter közeli moszkvai útjáról szóló hivatalos közleményt.

Orosz részről különösen rokonszenvesnek találták a Párizssal s Londonnal folytatott tárgyalások roppant vértartottsága után a német elhatározás gyorsaságát. Mély benyomást kel-

tett, hogy Berlin a német—orsz kapcsolatok megjavítása érdekében olyan előkelő személyiséget küld a tárgyalásokra.

A moszkvai német nagykövetség már napok óta folytatja a német külügyminiszter látogatásának előkészítését. A külügyminiszter számára az egykori osztrák—magyar követség palotáját rendezik be.

Chamberlain mit sem tudott előzetesen

London, aug. 22. A Press Assotiation értesülése szerint sem Chamberlain miniszterelnök, sem Halifax lord külügyminiszter nem tudott előzben az orosz—német tárgyalásokról. A tárgyalásokat annyira titokban tartották, hogy a támadást kizáró egyezményről Londonban még csak hírosztelesek alakjában sem tudtak. A bejelentés annál nagyobb meglepetést keltett Londonban, mert a minap Londonba moszkvai híradás érkezett, amely szerint küszöbön áll a háromhatalom kö-

zötti szerződés megkötése.

London, aug. 22. Az angol kormány megkapta a Berlinben és Moszkvában nyilvánosságra hozott két közleménynek a másolatát, amely bejelenti a támadást kizáró német—szovjet orosz szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat. A Press Assotiation hozzászól, hogy ehhez nem fűztek semmi nemű hivatalos megjegyzést és nem küldtek új utasításokat a moszkvai angol nagykövetségnek az angol—szovjet orosz tárgyalásokkal kapcsolatban.

„A szükséges dolgoknak meg kell történniük”

Danzig, aug. 22. Frank német birodalmi miniszter a német jogászoknak Zoppotban tartandó ülése alkalmából a bel- és külföldi sajtó képviselői előtt a többi között ezeket mondotta:

— A „személyes szabadság”-nak külföldi értelmezésével szemben a nemzeti szocializmus kijelenti, hogy a kormány cselekedeteinek jogi jellegét egy nép jóléte dönti el. Hitler Adolf hat éves uralma bebizonyította, hogy a vezér az elvek szerint a jog legdemokratikusabb fanatikusa.

A miniszter közölte, hogy minden kifejt a német kormány állásfoglalását a danzigi kérdés jogi vonatkozásai ügyében. Hozzátette, hogy e kérdés Németország számára lényeges alkotóeleme az európai béke végleges megalapozásának. Semmi sem bírhatja rá a német népet, hogy a versaillesi erőszak elleni jogos harcáról lemondjon. Ennek a harcnak csupán az a célja, hogy visszaállítsa azt a helyzetet, amely Danzig lakosságának létalapja. A világ lassanként hozzászokik ahhoz, hogy a szükséges dolgoknak meg kell történniük és meg is fognak történni. Hogy mikor történik ez, senki sem tudja előre megmondani, annyi azonban bizonyos, hogy Danzig visszatér a német népközösségbe. Mindenki-nek tudomásul kell vennie Németországnak azt a szilárd elhatározását, hogy mind befelé, mind kifelé az igazságot akarja szolgálni. Végső fokon csak az a békeszerző-

dés érvényes, amit a szerződő felek önszántukból írtak alá.

A berlini lengyel követ Becknél

Varsó, aug. 22. (Havas.) Lipski, berlini lengyel nagykövet, aki külön repülőgépen érkezett Varsóba, azonnal kihallgatáson jelent meg Beck külügyminiszternél. A külügyminiszter fogadta Noel, francia nagykövetet is.

Katonai intézkedések Hollandiában

Hága, aug. 22. A Holland TI. jelenti: A nemzetközi helyzet újabb fejleményei következtében a kormány további rendelkezési felfüggesztette azoknak a hadosztályoknak a szabadságolását, amelyeknek a határ- és a tengerpart védelme, valamint a légvédelem a feladatuk. A holland nép a legnagyobb nyugalmat tanúsítja.

V i g s z i n h á z

A legfordulatosabb és legmulattatóbb filmvígjáték:

Mi történt a paradicsomban

Főszereplők: HILDE KRAHL, SIMA OSZKÁR.

Az angol-francia katonai küldöttség a Kreml múzeumban

Moszkva, aug. 22. Az angol-francia katonai küldöttség nem tartott megbeszélést a szovjetországi katonai bizottsággal. Úgy tudják, hogy a katonai küldöttség tagjai ehelyett megtekintették a Kreml múzeumot.

Páris, aug. 22. (Stefani.) Híre

Lengyelországot nem lepte meg...

Washington, aug. 22. (Havas) Potocki lengyel nagykövet, a külügyi államtitkárral folytatott megbeszélése után kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a német-országi megnemtamadási szerződés nem lepte meg Lengyelországot, amely tudta, hogy egy idő óta megbeszélések folytak Németország és Szovjet-Oroszország között s el volt készülve erre az eshetőségre. Hozzá-

jár, hogy a német-szovjet támadást kizáró egyezmény megkötéséről szóló jelentések következtében, a párisi és londoni kormány távirati úton hzarendeli Moszkvából a katonai küldöttségeket.

tette, hogy kormánya távoltartotta magát a katonai szövetségre vonatkozó francia-angol-szovjet megbeszélésektől, mert nem akart beleavatkozni ezekbe a tárgyalásokba s semmi olyat nem akart tenni, amely a sikert megakadályozhatná.

Azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy hazája nem hábezna háborúba menni, ha függetlenségét veszélyeztetnék.

Munkában a diplomácia

Róma, aug. 22. Cianó gróf külügyminiszter Castell Fusanóban rövid megbeszéléseket folytatott a lengyel nagykövettel, majd Szovjet-Oroszország ügyvivőjével. Este az amerikai nagykövet jelent meg a Chigi palotában, ahol Cianó gróf fogadta.

Páris, aug. 22. (Havas) Bonnet külügyminiszter késő délután fogadta az angol ügyvivőt és a lengyel nagykövetet.

London, aug. 22. Kennedy, az Egyesült Államok nagykövete késő délutáni órákban repülőgépen Londonba érkezett.

Páris, aug. 22. (Havas): Franciaország és Anglia nagykövete kedden lépést tett Molotov külügyi népbiztosnál, hogy tájékozzanak a német-szovjetországi megnemtamadási szerző-

dés tartalmáról. Moszkvából érkező hírek szerint a német-szovjetországi megnemtamadási szerződés aláírása nem lesz akadály a katonai megbeszélések folytatásának.

Bonnet külügyminiszter kedden reggel és délután eszmecsere-t folytatott az angol ügyvivővel és a lengyel nagykövettel. Délelőtt fogadta a román nagykövetet is. Ezek a megbeszélések természetesen a nemzetközi helyzet legutóbbi alakulására vonatkoztak. Illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy a legutóbbi események semmilyen sem változtatták meg Franciaország és Anglia nyugodt és szilárd magatartását. E két ország el van tökélve hogy szembeáll minden erőszakos törekvéssel.

A francia kormány diplomáciai intézkedései

Páris, aug. 22. A kormány tagjai kedden délután félhatkor minisztertanácsra ültek össze, amelyen a külügyminiszter részlegesen ismertette a nemzetközi helyzetet. Illetékes francia körökben a német-szovjetországi megegyezés nemzetközi következményeiről igen tartózkodóan nyilatkoznak s hangsúlyozzák, hogy az egyezmény szövegének közzététele után lehet majd elbírálni annak horderejét. Ebben a pillanatban nincs szó arról, hogy a Moszkvában tartózkodó angol és francia bizottságokat visszarendeljék.

A minisztertanács végén a következő közleményt adták ki a sajtó számára:

A kormány tagjai megvizsgálták a nemzetközi helyzetet s különösen a francia követeknek a kormányhoz intézett jelentéseit. A minisztertanács hozzájárult azokhoz az intézkedésekhez, amelyeket rögtön közölnek a külföldi francia követekkel.

A minisztertanács után a miniszterelnök hosszasan elbeszélgett Gamelin tábornokkal. Csütörtök reggel államtanács lesz az Elysée palotában.

A japán kormány határozata

Tokió, aug. 22. (Havas.) A japán külügyminisztériumba hír szerint kevéssel kedden délután 3 óra után érkezett meg a berlini és moszkvai nagykövet jelentése, amely tájékoztatta a japán kormányt a támadást kizáró német-szovjetországi szerződésről. Arita külügyminiszter háromnegyed 4 órakor felkereste Hirenuma miniszterelnököt és átnyújtotta neki a két jelentést. A két miniszter

4.20 óráig tárgyalt azokról az intézkedésekről, amelyeket Japán az európai helyzetről szóló valamennyi hírrel kapcsolatban tesz majd.

Tájékozott japán körökben megerősítik, hogy a kedd délelőtti minisztertanács egyhanguan szükségesnek ítélte, hogy minden vonatkozásban felülvizsgálat alá vegyék Japánnak az európai államokkal való politikai terveit.

Amerika semleges marad

Washington, aug. 22. (Havas.) Louis Johnson hadügyi államtitkár megerősíti kormányunkat abban az elhatározásában, hogy nem engedí az Egyesült Államokat belesodróni az összetűzésbe, ha fenn tudjuk tartani a békét nemzeti becsületünk megőrzésével.

London, aug. 22. A Newyork Times szerint a német-szovjetországi megnemtamadási egyezmény közvetlen hatásait az európai háborús egyensúly eltolódásában, valamint Lengyelországnak a danzigi kérdésben elfoglalt álláspontjának aláaknázásában látják.

A Newyork Herald Tribune szerint hivatalos helyen kijelentették, hogyha Németországnak tényleg sikerül Szovjetországgal szerződést kötnie, viszont az angol és francia katonai bizottság Moszkvában katonai szerződés létrejöttén fáradozik, akkor ez a háború után idők legnagyobb diplomáciai győzelmé.

Meglepetés Romániában

Bukarest, aug. 22. Nyilván felsőbb utasításra történt, hogy a bukaresti reggeli lapok egyáltalán semmi megjegyzést sem fűznek a berlini hivatalos jelentéshez, amely késő éjjel hírt hozta, hogy a Németbirodalom megnemtamadási szerződést fog kötni Szovjet-Oroszországgal. Meg lehet állapítani, hogy a román döntő tényezők erre a fordulatra nem is gondoltak, ennél nagyobb meglepetés nem érhette őket.

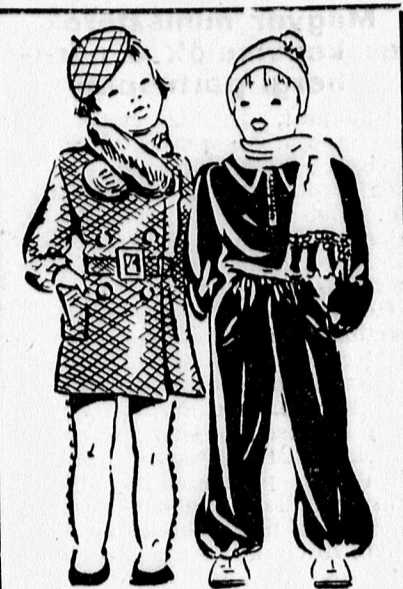
Gayda véleménye

Róma, aug. 22. Virginio Gayda a Giornale d'Italia vezércikkében a német-országi megegyezés jelentőségét a következőkben látja:

1. A németek sakkhúzása Németország javára fordítja meg a helyzetet Moszkvával.

2. Lengyelország elszigetelődött és Angliának és Franciaországnak most már saját erejével kell számolnia, mert nem számíthat a szovjet segítségre. A német-országi megegyezés nem zárja ki, hogy Oroszország más megegyezéseket kössön, de kizárja azt, hogy Szovjetországot németellenes akcióba vonhassák be.

3. Az új helyzetnek feltétlenül

Fiú és leányka intézeli ruhákban, kabátokban a legjobbat legolcsóbban adja a

Benyáts ÁRUHÁZ

Véleményüket abban lehet összefoglalni, hogy a moszkvai küszöbön álló megegyezés rendkívüli mértékben meg fogja erősíteni a tengelyhatalmakat és úgy a danzigi, mint a korridor-kérdést a legrövidebb időn belül dűlőre fogja juttatni.

Készenlét Máltában

Málta, aug. 22. (Reuter.) A part mentén felállított drótsövényeket villamosárammal töltötték meg, mely az itteni katonai óvintézkedések egyrészét jelenti. A legénység teljesen készenlétben áll.

LEGUJABB

Kun Bélát tényleg kivégezték

Róma, aug. 22. Az olasz lapok rigai táviratát közölnék, amely szerint Moszkvából érkező jelentések megerősítik, hogy Kun Bélát kivégezték.

Belgrád, aug. 22. Illetékes körökben a küszöbönálló német-országi egyezményt nagyfontosságú eseménynek tartják és utalnak arra, hogy a várható események igazolni fogják Jugoszlávia eddigi magatartását.

Varsó, aug. 22. Beck külügyminiszter kedden fogadta az angol nagykövetet.

GYOGYIT, üdít, frissít a nagy-... strandfürdő.

A képviselőház ülése

A képviselőház tegnap formális ülést tartott, melyen bemutatták a felsőházi átiratokat az elfogadott törvényjavaslatokról. Néhány összeférhetlenségi ügyet intéztek el, mire az ülést véget ért. A Ház legközelebbi ülése szeptember 11-én lesz.

A berlini főpolgármester magyarországi látogatása

Budapest, aug. 22. (MOT).: Kedden este a bécsi hajóval, felesége és irodai igazgatója társaságában Budapestre érkezett dr. Julius Lippert berlini főpolgármester. A német birodalmi főváros első tisztviselőjét a hajóállomáson Szendy Károly polgármester és felesége, Erdmannsdorf budapesti német követ és több előkelőség várta. — A főpolgármester augusztus 25-én Debrecen városát és a Hortobágyot látogatja meg, gróf Lázár Imre, a polgármesteri hivatal vezetőjének kíséretében.

Hungária filmszínház

MA Az IZGALMAS ÉS SZINES CSODAFILM:

Dzsungel szerelem

Főszereplők: DOROTHY LMOUR és RAY MILLAND.

Előadások délután 5, 7, 9 órakor!

Magyar miniszterek és képviselők a nürnbergi pártnapon

Budapest, aug. 22. Szeptember első napjaiban rendezik meg a nürnbergi pártkongresszust, amelyen évről-évre a magyar politikai élet több vezető tényezője is megjelenik. Ez idén Hess birodalmi miniszter útján történt a magyar politikai vezetők meghívása.

Hóman Bálint kultuszminiszter, Bartha Károly honvédelmi miniszter és Jaross Andor felvidéki miniszter mennek előreláthatóan Nürnbergbe, kivülök azonban néhány képviselő is jelen lesz a pártnapon. Meghívást kaptak a nürnbergi pártnapokra dr. Turánszky László miniszteri osztályfőnök a miniszterelnökségi és dr. Ulléin-Reviczky Antal követségi tanácsos, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője.

Ma délben érkeznek a Turul Szövetség finn vendégei

Megemlékeztünk már arról, hogy a Turul Szövetség a napokban baráti szerződést kötött az Akateeminen Karjala-Seura (Akadémiai Karjala Társaság) vezetőivel és a két testvérnép ifjúsága közös munkára vállalkozott. A testvér finn szövetség képviselői szombaton délben érkezett Budapestre, s résztvettek a Szent István-napi ünnepségeken, megtekintették a főváros nevezetességeit. A küldöttség vezetője dr. Helanen Vilho bankigazgató. — Dr. Helanen már fiatalon résztvett az esztek szabadságharcában s még közepiskolás körzetvezetőként harcolt a vörösök ellen. Az elmúlt két évtized alatt hatalmas irodalmi és nevelő munkásságot fejtett ki, melynek célja a finn ugor rokonság ápolása és a finn nemzeti újjászülés megvalósítása. Az A. K. S. képviselőjeként jelen lesznek még Jussila Erkki mérnök, a társaság egyik alapítója és vezetője, most Közép-Finnország kerületi vezetője, Leiponen Kauko mérnök, az AKS honvédelmi csoportjának vezetője, Salmi Olle főfelügyelő, hosszú ideig az AKS gazdasági ügyeinek vezetője, Hontkanen Ilmari banktisztviselő, körzetvezető és Rahola Viljo körzeti felelős, Finnország nemzeti pénzügyintézetének főtitkárja. A finn ifjúsági vezetőket feleségük is elkíséri. A Turul Szövetség Budapest után megmutatja vendégeinek hazánk nevezetesebb városait, így érkeznek ma délben 11 óra 46 perckor városunkba. Ambrus József országos fővezérrel, Bátyi Béla orsz. külügyi vezérrel együtt.

Az állomáson a finn vendégeket a debreceni turulisták küldöttsége fogadja dr. Várad Borsay Miklós ker. vezérrel az élen.

Megérkezésükkor Kovács Ferenc főbeszédetanhallgató, az Árpád B. L. tagja finn nyelven köszönti őket. — Utána autóbusszal a debreceni Turul-vezetőkkel kimennek a Hortobágyra, ahol a város tisztelőitükre ebédet ad s még a délután folyamán visszajönnek Debrecenbe, hogy megtekintsék a város nevezetességeit.

32719—1939. II. HIRDETMÉNY. Értesítem az érdekelteket, hogy a város tulajdonában levő állatok takarmány szükségletének a fedezésére: 1430 q zab, 17 j kismalmi búzakarpa, és 180 q olajpogácsa beszerzésére folyó évi szeptember hó 4-én nyilvános versenytárgyalást tartok. A versenytárgyalás feltételeire vonatkozólag részletes felvilágosítás a gazdasági ügyosztály földszint Városháza főemelet 14. sz. szobájában kapható. — Debrecen, 1939 aug. hó 16. Polgármester.

Megölt egy diáklányt a hajfestőszer

Párizs, aug. 22. Mint Juan les Plinsból jelentik, Erdős Sarolta 20 éves magyar diáklányt lakásának fürdőszobájában holtan találták. Az orvosszakértők véleménye szerint halálát

mérgező hatású hajfestőszer használata idézte elő, melyet a diáklány maga állított elő különféle vegyi szerekkel.

Magyar győzelme a főiskolai világbajnoki mérkőzéseken

Bécs, aug. 22. A főiskolai világbajnoki verseny második napján az eredmények a következők:

Tennis: női egyesben a magyar Szilvássy az elődöntőben verte a német Sprengelt, a vegyespárosban a magyar Szilvássy—dr. Ferenczy-pár győzött a Zankova—Zankov együttes ellen.

A női törvívásban a magyar Horváth győzelmével végződött, aki a legjobb német hölgyet, Meyert 4:0 arányban verte. A női törvívás bajnoka Horváth, magyar 4 győzelemmel. — 2 Meyer, német 3 győzelemmel.

Megkezdtek az úszóversenyek lebonyolítását is. Női számok 200 méteres mellúszásban főiskolai világbajnok Pollák német 3:14.1. 2. Szigethy, magyar 3:21.4.

A férfi százméteres gyorsúszásban főiskolai világbajnok Abay-Nemes dr. magyar 1:01.5 perc. 2. Schröder, német 1:01.6 perc.

A kosárlabda mérkőzése során Magyarország győzött Perü ellen.

A tennisversenyben, a férfi egyesben Pietzner, német győzött Macskássy magyar ellen. Az elődöntőben Pietzner, Canopele Eggert és Ferenc jutott be.

A gyephokkiban Magyarország viszszalépett.

A kézilabda mérkőzést Németország nyerte Olaszország ellen 21:3 arányban.

A férfi törvívás világbajnoka az olasz Chimenti 6 győzelem. 3. Palócz Endre.

H. Neményi Lili nyilatkozik

Mint jelentették, a Színművészeti Kamara hétfőn délután tartott gyűlésén vizsgálta felül a vidéki színházgatók koncepciókát és megállapította, kiknek a kérését terjesztik elő pártolójuk. Horváth Árpád kimaradt a névsorból. Így a sok nehézség után újabb nehézség elé néz.

Horváth Árpád egyelőre nem nyilatkozik további terveiről, helyette feresége, a kitűnő operettszínésznő, Neményi Lili nyilatkozott az újságíróknak:

— Mindenekelőtt dolgozni szeretnék, játszani — kezdi a nyilatkozatot. Állítólag primadonnává válnék Budapesten, de ez talán nem is a primadonnák hibája, inkább az igazgatóké. (Ezt csak félénken, halkán merem mondani, nehogy meghallják).

— Nem lenne jó, művésznő, ha inkább meghallanák illetékesek.

— Ki tudja? Én Pesten sohasem voltam népszerű. Baj van velem — így tréfálkozik Neményi Lili — én ugyanis nem vagyok magas és szőke. Ezzel szemben — ha nem szerénytelenség — van egy kis hangom, úgy-e nem haragszhatnak meg, ha ezt még megmondom magamról?

A sör nem változott át berrá

Érdekes eset történt vasárnap este az Ispotály uca 19. számú házban. A ház gazdát cserélt, mely alkalommal nagy ünnepséget tartottak. Ugyanakkor volt itt a Füstli Kálmán-féle vendéglő megnyitása és zsűfőlésig megtelt a helység. Ennek következtében kevesnek bizonyult a vendéglőben a hely és voltak, akik boroshordókon ültek és boroshordó alkotta az asztalt. A vendégek sorában ültek a boroshordóknál Fekete Sándor és Szabó Károly kékesucai napszámok is. Mikor egyfel után kifogyott a boruk, az a gondolatuk támadt, hogy az előttük levő sörshordót — mely tele volt sörrel — elgurítják és eladva az árából bort vásárolnak. A nagy tömegben terüket sikerrel keresztül is vitték, de amikor a Hatvan utcán mentek a hordóval, a rendőrnek feltűnt az eset és igazoltatta őket. Így derült ki, hogy lopás. Előállították és megindult ellenük az eljárás.

— Epe- és májbetegségeknel, elsősorban epehomoknál és epeköképződésnél, krónikus epehólyaghurtnál és hurutos sárgaság fellépésénél reggelente éhgyomorral egy pohár kissé felmelegített természetes Ferenc József keserűvíz az emésztés útjait alaposan kitisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Kérdezze meg orvosát!

A Pódium komikusainak vendégjátéka

A fővárosi Pódium Kabaré kitűnő gárdája nagy siker mellett tartotta meg első előadásait a Nagyerdői Vigadóban. Nagyszámú közönség gyűlt össze és valóságos nevetőörkánnyal kísérte a frappáns, szellemes, pompás humorú számokat.

A remek együttesben kedves ismerősöknek tapsolt a debreceni közönség a parasztfigurákban ma magyar színpadon egyedülálló, ízes tehetséget jelentő Balázs János s a remek egyéni humorú Herczeg László személyében. Balázs Jancsi, Taszajtó Nagy Andras monológját-ban remekelt. Nagy sikere volt Dán Etelkának, a budapesti Vigadóhoz kitűnő, fiatal művésznőjének és Mihályi Ernőnek, aki elsőrangú színész és kitűnő rendező. A műsorou különösen az „Átképzés” és „Elő az okmányokkal” egyfelvonásosok, vilámlátréfák, kuplék és Dán Etelka remek szavaltatát arattak nagy sikert. A kitűnő előadást ma este teljes műsorral megismétlik a nagyerdői Vigadóban.

A Gazdag Cirkusz birkozóversenyének eredményei

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Gazdag cirkusz tegnap esti előadását. A birkozóversenyek feszült figyelem mellett folytak. Eredmények a következők: Petersen észt világbajnok legyőzte Brunnerau olasz bajnokot. Czaja János a cseh bajnok Polrowsky győzte le, míg Martinoff bolgár világbajnok Milán Vladár bácskai bajnokot verte meg.

Mi okozta ifj. Törös Károly tanító balesetét

Az elmúlt héten baleset érte ifj. Törös Kálmán homokkerti tanítót amikor a Szabó Kálmán-utcaról biciklin a vasúti hidra akart feljutni. Elütötte egy kocsi. Szerencsére sérülése nem okozott komoly bajt. Mi okozta az összeütközést? Több homokkerti biciklitulajdonos véleménye szerint az, hogy a Szabó Kálmán-utca sarkán ott, ahol fel kell a hidra kanyarodni, egy bódészerű épület áll, amely eltakarja az utcáról jövőknél látását és nem vehetik észre a hídon közlekedő járműveket, amik, mivel országot lévén, igen élénk.

Ez a bódé, ami valamikor a Horváth-féle gőzfűrészgár bakterháza volt, a város földjén áll és a város tulajdonát képezi. Az útvonalról való eltávolítása hasonló balesetek elkerülése végett kívánatos volna.

Homokkerti.

FILLEREKERT a legjobb helyen a legégszesebb sport a nagyerdői csónakázás.

Özv. Sáros Gáborné Faragó Juliánna 82 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután öt órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozó terméből. — Lakás: Bujdosó uca 35. — Gebauer-cég rendezi.

Rembeczky Imréné

sz. Sándor Erzsébet MÁV s.-tisztné neje, életének 42. évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, ref. szertartással. Lakás: Timár u. 19. szám. — Pusztai temetkezési intézet.

Többezerpengős ékszerlopás egy debreceni szállodában

Két munkási fiatalember a tolvaj. A rendőrség elfogta a tetteseket. —

Nagyarányú ékszerlopásra derített fényt a debreceni rendőrség bünygyi osztálya. Minleg négyezer pengő értékű, kilenc darab ékszert loptak el néhány nappal ezelőt az egyik debreceni szállodából egy vidéki földbirtokos feleségétől, aki ott megszállott. A rendőrségen bevezették a nyomozást a nem mindennapi bünygyben és rövid idő alatt kézrekerültek a tettesek, két munkási fiatalember személyében, akik most már a debreceni rendőrség foglya.

Eltűntek az ékszereim

Öt nappal ezelőt az egyik szállóban melynek más termében lánemulatság volt, megszállott egy vidéki úriasszony egy földbirtokos felesége. Este tíz óra tájban felment a szobájába, hogy lepihenjen, amikor észrevette, hogy szobájában az ékszerek eltűntek.

— Jaj Istenem, hol vannak az ékszereim — kiáltott fel kétségbeesésében.

Kirozant a szálló folyosójára és az elősiető szobásszonytól kérdezte hogy ki járt a szobájában. A szobásszony csodálkozva fogadta a kérdést, hiszen ő nem látott senkit, aki bement volna az úriasszony lakásába.

Ertesítik a rendőrséget

Az ékszereltűnőről azonnal jelentést tettek a rendőrségen, ahol Szabó Gyula rendőrtanácsos, a bünygyi osztály vezetője még az eltűnés estjén bevezette a nyomozást. Jánossy Mihály detektív, s Battha Pál detektívgyakornokkal megjelent a helyszínen és kikérdezte a károsult úriasszonyt.

Elmondotta, hogy kilenc darab ékszert hagyott az emeleten levő szobájában, köztük briliánsokkal gazdagon kiver aranykarkötőket, nyakláncokat s gyűrűket. Mikor este tíz óra tájban felment a lakásába, legnagyobb meglepetésére sehoh sem találta azokat.

A detektívek azonnal helyszínt szemlét tartottak. Megállapították, hogy a szoba ajtaja sértetlen s oda egy óvatlan pillanatban jutott be a tettes. A rendőrség emberei minden feltűnés nélkül dolgoztak a mozgalmas esti időkből, sikerült a nagyarányú lopást titokban tartani egészen a nyomozás befejezéséig.

Egy gyanus zálogjegy

Szabó Gyula rendőrtanácsos irányításával erélyes nyomozás indult a tettesek kézrekerítésére. Ertesítették a debreceni zálogházakat és ékszerkereskedőket is. A nyomozás már az első napokban nem várt eredménnyel járt.

Megjelent a rendőrségen egy helyi ékszerkereskedő és elmondotta, hogy egy fiatalember eladott neki egy zálogjegyet, mely többszáz pengő értékű ékszerrel szolgált. A detektívek elmentek a zálogjeggyel a zálogházba, kiváltották s látták, hogy az egy olyan ékszert képvisel, mely hasonlít a károsult által az eltűnt értéktárgyakról adott leírásához.

Azonnal értesítették a károsult úriasszonyt, aki megjelent a zálogházban és amikor megmutatták az ékszert neki, felkiáltott:

— Ez az enyém!

Ugy az ékszerkereskedő, mint a zálogházi emberek pontos leírást adtak arról a fiatalemberrel, aki megjelent náluk. Ekkor derült ki, hogy ketten követtek el a lopást, mert a személyleírásban voltak olyan adatok, melyek

két különböző fiatalemberre szóltak.

Az ékszerkereskedő elmondotta, hogy egy szöke, 17 év körüli fiatalember jelent meg nála azzal, hogy eladja zálogjegyet. A fiatalember elég jól öltözött volt, nem találta gyanúsának a dolgot és megvette a jegyet.

A zálogházban már óvatosabbak voltak. Amikor gyanús célszökeket tetek annak a másik fiatalembernek, aki az ékszert ott akarta hagyni, ez kijelentette, hogy állomástűnök az apja és igazolta is magát.

Nyomok egy albérleti lakáshoz

A nyomozás további része most már a megadott személyleírások alapján folyt tovább. Így jutottak el a detektívek, dieszretreméltő rövid idő alatt a Barna uca 15. számú házba.

A lakáskiadó elmondotta, hogy né-

**Várkonyi
női ballon**

Debrecenben csak

Grósznál

Piac u. 51.

hány nappal ezelőt két fiatalember albérleti szobát vett ki a házban. A lakást kifizették a „szimpatikus fiatalembernek”, akiket annyira megszerelték, hogy még reggelivel is el látták őket. A személyleírások összeváltak és most már a fiúk holléte felől kérdezősködtek a detektívek.

A fiúk nem tartózkodtak otthon, azt mondták, hogy a strandra mennek. A detektívek lesbeálltak a házba és bevárták, míg hazaérkeznek az esti órákban a fürdőből.

Elfogják a tolvajokat

A két fiatalember gyanútlanul lépett be a ház udvarára a fürdőből visszatérve, amikor a detektívekkel kerültek szembe. Késsé meglepődtek az idegenektől, az egyik már a bokor felé igyekezett meglépni, amikor a detektívek megfogták őket.

Igazoltatásuk során kiderült, hogy mindkettő fiatalember, az egyik 17, a másik 16 éves. Bekísérték őket a rendőrségre és megkezdődött kihallgatásuk.

Ékszerek a szalmazsákban és a kövek alatt

A szembesítések során az ékszerkereskedő, a zálogházi ember felismerék bennük azokat, akik náluk jártak. Az egyik eladta a zálogjegyet, a másik pedig betette az ékszert a zálogházba.

A bizonyítékok súlya alatt be kellett ismerniük tettüket. Beismerték, hogy a nagy forgalom idején beurrantak egy szobába a szállóban és ők vitték el a drága ékszereket, melyekből egyet a zálogházban megtaláltak.

— Hol van a többi?

— Otthon a szalmazsákban — válaszolták a detektíveknek és valóban, amikor felkutatták a Barna uca 15. szám alatti lakásukban az ágyat, egy zsebkendőbe kötve ott esillogtak a gyémántos karkötők, nyakláncok, aranygyűrűk, melyeknek értéke négyezer pengő körül forog. A zálogházból megkerült darabbal együtt hét került meg egy hiányzott, de erre nézve nem tartak felvilágosítást adni, egy ékszert pedig az udvaron elásva egy kő alatt találtak meg.

Rádiótáviratok vidékre

A fiúkat őrizetbe vették a rendőrség.

Meggyulladt 30 mázsa mészpor a műkögyárban

A tűz következtében a tető beomlott.

Hétfőről-keddre virradó éjjel három órakor tűz ütött ki a Toth és Sebestyén-féle műkögyárban a Fürdő uca 2. szám alatt. Az éjjeli őr vette észre először és azonnal sípolt a közelben posztoló rendőrnek, aki jelentette az esetet a tűzoltólaktanyába és a rendőrség központi ügyeletére.

A tűzoltók Jakobinyi József felügyelő vezetésével vonultak ki, a rendőrség részéről Szabó Gyula tanácsos, ügyeletes tiszt jelent meg. Az első jelentés szerint tetőtűz ütött ki a műkögyárban. Amikor a tűzoltók kiértek, az egyik deszkafal lángokban állott és a tűz felszaladt a tetőre. Szerencsére a gyors beavatkozásnak, komolyabb következményekkel nem járt az éjszakai tűz.

A tűzoltók a gyár udvarán levő meszesgödörből használták az oltáshoz szükséges vizet és csakhamar sikerült a tüzet eloltani. A tűz a körüli helyiségekben keletkezett, 12 méter hosszú, négy méter széles

ségen és a nyomozást tovább folytatták. Elmondották a fiúk Szabó Gyula rendőrtanácsos előtt, hogy amikor egy hónappal ezelőt Muffkácsról elindultak, negyven pengőjük volt. Azt mesélik, hogy megakarták nézni Magyarországnak egyes vidékeit. Voltak Nyíregyházán is és onnan jöttek Debrecenbe.

Most a rendőrség rádiótáviratokat adott le a többi rendőrkapitányságoknak, hogy a fiúk előlétele felől tájékozódjon. Igen gyanús a fiúknak Muffkácsról való eltávózása, nem lehetetlen, hogy valamilyen hírcselekmény miatt kellett onnan elmenekülniük. Lenyomozzák még azokat a helyeket is, ahol megfordultak útközben, hogy nem terbeli-e őket más eselekmény is a debreceni ékszerlopáson kívül. A nyomozás még pár napig tart és addig a fiatalember tolvajok a rendőrség fogdájának lakói.

épületben, mely deszkából és puhafából épült, palatetővel. A deszkafal két méter szélességben és három méter magasságban égett el. Mint megállapították, hétfőn a különböző színes terméskövekhez szükséges poranyagot öröltek. A finom mészpor az örölés után forró állapotban került ki s ezt a deszkafal mellé helyezték el. Mintegy 25-30 mázsa poranyag volt lerakva a helyiségben, másfél méter magasságban. Így történt, hogy a gyulladási hőfokra felmelegedett mészporhalmaz a könnyen lángálló deszkafalat meggyújtotta és így keletkezett a tűz.

A tűz felszaladt a tetőre és vagy három folyóméteres területen beomlott. A tűzoltók megállították a tüzet tolvaterjedésben és az oltás után a még mindig forró poranyagot elkapták a fal mellől. A tűzoltók fél öt előtt néhány perccel vonultak be a laktanyába. Az eddigi megállapítás szerint a kár nem túl nagy.

Biztosítson tűzkár ellen, kára megtérül!

A ma déli gyorsal érkeznek a milanoi egyetemisták

Már a hónap első felében értesítést kapott Debrecen sz. kir. városa, hogy augusztus hó 23. napján a milánói olasz királyi egyetem hallgatói érkeznek Debrecenbe, hogy a város nevezettségét meglekintsék. A kiránduló társaságot dr Bassani Gerolamo egyetemi tanár vezeti, aki az új fasiszta olasz és társadalmi szervezetben igen fontos szerepet tölt be.

Az érkező csoportot ünnepélyes fogadják. E fogadáson megjelennek Debrecen sz. kir. város, a Tisza István tudományegyetem, az Olaszbarátok Monti Köre és a helybeli olasz fasiszta képviselői. Valószínű, hogy még más testületek is esatlakoznak az üdvözléshez.

Az egyetemi hallgatók között tíz lány is érkezik. Ugy a hallgatók mint a hallgatók a Tisza István-internátusban kapnak szállást. Délben és este az Arany Bika helyiségeiben érkeznek. Debrecenben fogják eltölteni a szerdai és a esütörtöki napot és csak pénteken reggel indulnak tovább To-

kajba. Debreceni tartózkodásuk alatt kirándulást tesznek a Hortobágyra és esütörtökön a délelőtti órákban, úgyhogy délre visszaérkeznek a városba. Debrecen nevezettségének meglekintésénél a Monti Kör tagjai és az olaszul beszélő egyetemi hallgatók kalauzolják a vendégeket. A Monti Kör tagjai és a Tisza István tudományegyetem olaszul beszélő hallgatóit ezúton is kéri a rendezőség, hogy már a fogadáson is megjelenjen sziveskedjenek. Egyéb érdeklődőket is szivesen látunk.

— Meghívó. Debrecen és Vidéke Ipartestület sütő és molnár szakosztálya 1939 augusztus 24-én, esütörtökön délután fél 5 órakor az Ipartestület tanácsstermében szakosztályi ülést tart, melyre a tagokat ezúton meghívjuk. Elnökség.

A VILÁG legolesőbb fürdője a nagyerdei strand Használati ki!

Ejszaka idején feleségével és kisfiával menekült át a határon az oláh hadbírótság elől Manyák József szatmári lapszerkesztő

Egy erdélyi magyar újságíró kálváriája — A szatmári színházban megáradta és félholtra verte az oláh csó csalék, lapjának szerkesztőségét és nyomdáját szétrombolták, lapját többször betiltották, őt magát bebörtönözték

Manyák József neve egyike a legjobban ismerteknek Erdélyben, de valami átesőpött hírből ideátra is, amikor például a rádió híradta, hogy a magyar kisebbség érdekében írott cikke miatt felbőszült oláh csó csalék félholtra verte a szatmári színházban... vagy máskor, hogy az oláhok megrohanták lapjának, a Szatmári Újságnak szerkesztőségét és nyomdáját, összetörték a gépeket, szétléttek a kéziratokat, bevették az ablakokat... Vagy amikor az oláh hadbírótság súlyos ítéletet hozott elene a magyarok érdekében írott kíméltellenül öszinte hangú cikke miatt.

Manyák József neve köré fonódik sok minden abból, ami az utolsó évtized erdélyi magyar megmozdulásait jelenti. Azok közé a fiatalok közé tartozik, akik beleszülettek az impériumváltozásba és vállalták minden súlyával és keresztjével azt a sorsot, amit ma magyarnak lenni jelent Erdélyben. Afig tud a harmincon egy nagy tömeg, történelemnek béllő esemény van háta mögött. Húszéves fejjel, mint a magyar szó szerelmese kivette örökségét és irodalmi lapot csinált Erdélyben. Megindította Kelet-Erdély egyetlen irodalmi folyóiratát, melynek hasábjain többek között Szabó Dezső, Mécs László, Kaesó Sándor, Oláh Gábor, Dsida Jenő, Szabó Mária és egész sereg fiatal, nagyszerű tehetség írásai jelentek meg s mely a híd szerepét volt hivatva betölteni az erdélyi és a magyarországi irodalom között. Napilapot indított Szatmáron, tüzes, megemalkuvó, magyarosan szókimondó, fiatalosan bátor lapot, mely csakhamar lélekmelegítője, egyetlen támasza lett az ottani magyarságnak. A lapot állag kétszer-háromszor tiltották be évenként s a keserves kivárásokra és az újabb megjelenések „román-módra való elintézésére” ráment az öröksége Manyák Józsefnek. Közben hozzá szokott ahhoz, hogy szinte hetenként szorongós esendőrökkel a hátrében detektív állítson be hozzá a redakcióba és a prefekturára invitálja „Domnule primredactor Manyák”-ot. Itt újabb vádak, újabb perbefogások várták. De Manyák József elpusztíthatatlan fiatalságát, izzó, fanatikus magyarságát az oláh gonoszság feneketlen agyaral sem tudták átrágni. Egy hősköltemény volt ennek a fiatal férfinak a verekedése a fajtájáért, a magyarságért a bitolókka. Mindenki csodálta, hogy bírja idegekkel, erővel. A vagyona elment a harcban, egészségét kikezdte az oláh börtön... de a tollat nem tudták kiütni a kezéből. Hogy felesillantak a magyar szemek cikkei nyomán elöntötte a szíveket a forróság, a szemeket a könny, hogy van még től, amelyik magyaros nyíltsággal, rejtett, hetyken bátorssággal kiáll a szegény, agyonsanyargatott magyar kisebbségért...

Paál Árpád újságíró-tanítványa, Manyák József ezt csinálta másfél évtizeden át Erdélyben. A hatóság ráta-poshatott ezerszer, de még ellenségei tiszteletét is kivívta s a kolozsvári katonai bíróság börtönében egy napon az oláh újságírók csoportja kereste fel, meleg, bátorító szavakkal, elismerő kézszerítással...

Aztán az új rendelkezések a tollat s kivették a kezéből. Ott maradt Manyák József betiltott lapjával... feleségével, Faragó erdélyi színgazgató

leányával, aki maga is tehetséges írónő és kicsi fiával. A házja azonban nem szűnt meg és végül nem tehetett mást... családját féltette már, amikor egy sötét éjjelen elindult azon az úton, amin az utolsó hónapokban annyi magyar indult el szorongó lélekkel, átjönni a határnak esűfolt trianoni vonalon... Így jött át a napokban Csengerenél a feleségével és kisfiával Manyák József, akinek nevében benne ragyog minden pokla és szörnyűsége, tragikus fájdalma és felemelő nagysága az erdélyi magyar sorsnak.

A „Debreczen” munkatársa tegnap délelben levelet kapott Manyák Józseftől... Kusza, sietős vonásokkal írt néhány sor volt az egész. Csengerből írta. „Drága Barátom! Hadbírótsági ítélet előtt kénytelen voltam elmenekülni s szerencsésen megérkeztem. Feleségem és kisfiam is velem jöttek, hogy az üldözést elkerüljék. Holnap délelőtt elvisznek bennünket innen, ne úgy értesültem, hogy azok, akiket magyarországi ismerőseik jóállást vállaltak mentesülnek. Nagyon szépen kérek hogy illetékes helyen, — esetleg az Újságíró Egyesülettel karöltve — vedd meg az általam szükségesnek írt lépéseket. Te jól ismered az erdélyi szereplésemet és a leghivatottabb vagy rólam véleményt nyilvánítani. Szívességedet hálásan köszönöm Manyák József. Csenger.”

Lehetetlen meghatározás nélkül olvasni ezeket a sorokat, melyek mélyéről sikolt a kétségbeesés... annak az embernek kétségbeesése, aki görösös elszántsággal kitartott az utolsó percig, nem tartozott azok közé, akiket az első szellő elfúj posztjukról, életét, vagyonát, egészségét, mindent kockára tett azért az árva fajtáért, amelyiknek egyre kisebb darab kenyer jutott ősi földjén, akit minden jogából kirtak a mohó jöttmentek, azokért, akiket kiárvereztek házukból, fiaikat elbuktatták érettségiken, az apákat nyelvviszágakon s igyekeztek elállni előlük minden talpalatnyi életutat, kicsavarni kezükből a legkisebb kenyérdarabot is... Manyák József nekik adta szívét fiatalon és értük verekedett át 15 keserves esztendő...

Igaza van Manyák Józsefnek... Mi ismerjük erdélyi szereplését, amelyre büszke lehet minden magyar ember. Ismerjük lángoló cikkeit, lobogó, fanatikus hitét abban, hogy Erdély ismét magyar lesz. Tudunk arról a nappalról, amikor vére festette meg a szatmári színház előcsarnokát és azt is tudjuk, hogy ez a vér a magyarságért hullott.

Emlékezünk a betiltások keserves napjaira, amikor didergő lélekkel nézett össze a kis, lelkes újságíró-gárda a szürke redakcióban és a szemekben ott bujkált a rémület: mi lesz holnap? Elvették a kenyerünket, miből fogunk élni? És tudjuk azt, hogy Manyák József, amíg volt pénze, fizette munkatársait a betiltások egyre hosszabbá dagadó hónapjain át is, később, mikor nem telt erre a nyomoruságos kis magyar életből Erdélyben, akkor vendégszolgálatba látta azokat, akikkel összekötötte a sors és megosztotta falatját velük... Erre mindre emlékezünk, Manyák József.

És most, amikor olyan sötét és vad záporok verik az erdélyi magyarságot, aminek árja Manyák Józsefet is el-

sodorta körükből, egy kéréssel fordulunk mindenkihez, aki tehet valamit... Idejött közzénk, családjával Manyák József... magyar testvériünk, aki 15 évig állta nehéz posztját emberfeletti erővel... Lássuk szívesen, fogadjuk úgy, ahogy az erdélyi magyar kisebbségi élet hőse megérdemli. Tegyük melege számára a hazatérést... adjuk meg neki azt, ami szegénységünkben tőlünk telik...

Egy fiatal, erős, rengeteget próbált, az erdélyi kisebbségi élet kohóján átment, szellemileg rendkívül értékes ember jött át a határon, mert nem bírta tovább... Tragédiája oda tartozik a trianoni tragédia véres és könnyes sorokkal tele könyvének leglángolóbb, legkeserűbb lapjaira... Most közzénk jött, mert nem bírta tovább...

Hogy történik az igazolás a zsidótörvénnyel kapcsolatban

Mint már jelentettük, a Budapesti Közlöny keddi száma 20 teljes oldalon közli a zsidótörvény végrehajtási utasításait. Az alábbiakban közöljük a végrehajtási utasítás 1-5 paragrafusait, amelyek

pontosan meghatározzák, hogy ki tekinthető zsidónak és kik a kedvezményezettek.

A rendelet így hangzik:

A m. kir. minisztérium az 1939. IV. te. (a továbbiakban: T.) 17., 20., 23., 24. és 29. paragrafusában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

(A T. 1. §-ához.)

A jelen rendeletben szabályozott bejelentések során a T. 1. §-ának alkalmazása szempontjából jelentős ténykörményeket állami anyakönyvi kivonattal kell igazolni. Ha a születés, illetőleg a házasságkötés idejében vagy helyén állami anyakönyveket nem vezettek, az említett ténykörmények igazolására felekezeti anyakönyvi kivonat (keresztlevél, házasságlevél) szolgál. A felekezeti anyakönyvi kivonat helyett más hitelesítő közokirat is igazolásul szolgál abban az esetben, ha az érdekelte fél az illetékes felekezeti anyakönyvvezető által kiállított nyilatkozattal igazolja, hogy a szükséges anyakönyvi kivonat anyakönyvek hiánya miatt kiállítani nem lehet.

Az izraelita hitelekezetből keresztény hitelekezetbe áttérést az erre vonatkozó bejegyzést tartalmazó anyakönyvi kivonattal (keresztlevéllel) kell igazolni.

Ha az anyakönyvi kivonatnak az áttérésre vonatkozó adataiból nem lehet megállapítani, hogy az áttérés valamely, a törvény alkalmazása szempontjából lényeges időpont előtt vagy után történt-e, az áttérés napját (7868:LIIL. te. 6. §) az 1868:LIIL. te. 4. vagy 5. §-ában meghatározott bizonyítvány nyújtja és annak a lelkésznek a bizonyítványával kell igazolni, akinél az áttérés befejeztetett.

Ilyen bizonyítványt csak abban az esetben lehet elfogadni ha abban benfoglaltatik annak a tanúsítást is, hogy a bizonyítványt az áttérési szándék bejelentésének idejében készült anyakönyvi feljegyzés vagy más hivatalos egyházi nyilvántartás vagy irat alapján állították ki.

Mindazokban az esetekben, amelyekben ténykörményeket anyakönyvi kivonattal kell igazolni, a bejegyzéssel szöszertt egyező kivonatot kell bemutatni. Okiratról készített fényképek és okiratoknak

ide jött éjszaka idején, menekülve asszonyával és kisfiával...

Olyan sokat és annyiszor fordultunk már kéréssel a társadalomhoz lapunk hasábjain, de úgy érezzük jogosabb sohasem volt szavunk, mint amikor most Manyák Józsefnek és családjának kérünk talpalatnyi helyet a magyar életben. Munkaasztalt kérünk számára és hisszük, hogy társadalmunk, amelyik annyiszor tett már tanúságot nemes szívéről, testvéri szeretettől átfűtött segíteniakarásról, ezuttal sem fog késlekedni...

Manyák Józsefet testvéri „Isten hozott”-al köszöntjük és igyeckszünk helyet csinálni számára sorainkban addig is, amíg vele együtt elindulhatunk vissza, — haza.

(kiss.)

— bár hitelesített — másolatai igazolásul nem fogadhatók el.

2. §.

(A T. 1. §-ához.)

A jelen rendeletben szabályozott bejelentések során a T. 1. §-ában foglalt adatokra vonatkozólag rendszerint semmiféle igazolás nem kívánható attól, aki bejelenti, hogy az izraelita hitelekezet tagja, vagy hogy őt a T. 1. §-a értelmében zsidónak kell tekinteni.

3. §.

(A T. 1. §-ához.)

Annak igazolására, hogy valaki a T. 1. §-ának alkalmazása szempontjából nem tekinthető zsidónak, rendszerint elegendő, ha kimutatja (1. §.), hogy az 1895. évi október hó 1. napja előtt keresztény hitelekezet tagjaként született, vagy ha az 1895. évi október hó 1. napja után született, mind ő maga, mind szülei keresztény hitelekezet tagjaként születtek egyúttal pedig mindkét esetben a büntetőjogi jogkövetkezmények terhével írásban kijelenti, hogy őt a T. 1. §-a értelmében nem lehet zsidónak tekinteni.

Az előbbi bekezdés rendelkezését nem lehet alkalmazni arra és annak ivadékára, akit az a T. 1. §-a harmadik bekezdésének a) vagy d) pontja értelmében lehet nemzsidónak tekinteni.

Az illetékes hatóság vagy más intézmény, illetőleg a munkaadó a jelen rendeletben szabályozott bejelentések során, kétség esetében, az első bekezdésben említett tényeken felül a T. 1. §-ának alkalmazásának szempontjából lényeges egyéb ténykörmények igazolását is megkövetelheti.

Nem lehet a T. 1. §-ának alkalmazása szempontjából lényeges ténykörményeknek külön igazolását követelni attól, aki az ezeknek hatóság megállapítását tartalmazó tanúsítványt (64. §.) bemutatja. Kétség esetében a tanúsítványt kiállító hatóságtól — a kétség alapjául szolgáló adatoknak közlése mellett — felvilágosítást kell kérni.

Akinek tudomása van arról, hogy őt az első bekezdésben meghatározott származási adatok ellenére zsidónak kell tekinteni, ezt a körülményt a jelen rendeletben szabályozott bejelentések során közzölni köteles.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerda : 5, 7, 9 órák két attrakció SZERELMES ÖRDÖG (Wallace Beery) és POSTARABLÓK.

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA, augusztus 19-től aug. 27-ig „Aranyangyal”, Piac ucca 50., telefon: 24-53. — „Reménység” Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — „Bocskay”, Cegléd ucca 22., telefon: 29-14 „Hungária”, Vargakert, Szoboszlói út 4. szám, telefon: 28-25. szám.
MENTOK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Támad a fény...

Támad a fény és véle az árnyék...
Ó, de jó lenne, ha fényvé válnék!
Milyen jó lenne: csak fényben járnék
és nem kísérne szomorú árnyék!
Nem kísértene sok hazug álom...
bűnöknek éje... élő-halálom...

Ó, szültisza fény!... Be jó is lenne
kacagni rá... és ragyogni benne...
Tisztán ragyogni a tiszta fényben:
tisza békesség gyémánttüzeiben!

E ritka percek jaj messze járnak...
Sáppad a fény... és nőnek az árnyak...
nőnek az árnyak... fogynak az évek...
szállnak a vágyak... és a remények...

Jaj, mi lesz velem?... Nem fény az élet!
(Fény nélkül árnyék-életet élék?)
E földön árnyék!... Fény csak az égbe!
— Odavágyom a szent fényességbe...

Istenem! — engedj: fényeddé válni,
örökké orcád fényében járni...

Debrecen, 1939.

KULCSÁR FERENC.

Emlékezzünk

1915 aug. 22. Ezen a napon Turi László volt 20. havvéd gyalogezredbeli ővezető Vladimir-Volinszki környékén a Luga folyó melletti állásokból hat emberével felderítő útra indult, hogy a Silec helységben lévő orosz csapatok számerejéről és helyzetéről jelentést küldjön. Turi a járót nagy ügyességgel és a lehetőségek kihasználásával megnyilvánuló rendkívüli leleményességgel vezette célja felé. Egy legett híd megmaradt pilléreire fektetett deszkalapok segítségével a Luga folyó két partján ellenséges tábori őrsöt vett észre. Megkezdte a tüzelést s az őrsőhöz tartozó oroszokat jól irányított lövésekkel leterítette, de abban a pillanatban, amikor a további indulásra parancsot adott, egy jól elrejtőzött, erősebb orosz osztag tüzzel több oldalról rajtaütött. Turi belátta, hogy helyzete itt tarthatatlan, ezért elrendelte a visszavonulást. Ez a visszavonulás azonban veszteségek nélkül végbe nem mehett, maga Turi volt az első, aki megsebesült. Mellővést kapott és elvesztette eszméletét. Mikor hosszabb idő múlva magához tért, elsőnek a kapott parancs jutott eszébe. Az életosztón minden megmozdulását leküzdve, a legválságosabb helyzetben sem gondolt másra, csak kötelességeire és Vad Gábor honvédnek, aki eddig vitte megparancsolta, hogy vele ne törődjék többé, bizza őt sorsára s tovább indulva meg ne pihenjen addig, míg a várt jelentést századparancsnokuknak át nem adja.

A nagy ezüst vitézségi érmet nálánál jobban alig érdemelte ki valaki.

MEGHOSSZABBITJA életét,
ha a nagyerdei strandot látogatja.

Mikor Tas — gróf volt

Vasárnap kezdjük meg a „Mikor Tas gróf volt” című regény közlését!

Nemcsak önértéke miatt közöljük szívesen ezt a friss hangú, szellemes írást, hanem annak is örülünk, hogy írójában új hivatott művelőjét mutat-hatjuk be irodalmunknak: az amerikai származású Sándor Gézá, aki alig félszázéves tartó óhazai tanulmány-út után alkotta ezt a tömör remekét. A fiatal író egy Debrecenből elszármazott kiváló amerikai mérnök fia, az Egyesült Államok legelőkelőbb nevelő-intézetében tanult s már évek óta angolul is számos rajza, cikke jelenik meg. Magyarul ez az első nagyog lélegzetű munkája s már ez is az elbeszélő forma érett mesterének mutatja.

Magyar környezetrajzát jórészt képzetelemből kellett megalkotnia, talán azért is lebeg sorai fölött az a bizonyos könnyed játékoság. De meglepő, mennyire hű ez a rajz még apró rész-

leteiben is. Csak itt-ott kellett egy-egy szót, fogalmat kieserelnünk, ahol az író szándéka ellenére komikus hatást keltett volna. Egy helyen például az állt a szövegben, hogy az egyik nőszereplő előkelő családból származik, utcaseprő a nagybátyja, Igen ám, de az Egyesült Államokban ez csakugyan fontos állás, ott az utcaseprő afféle politikai megbízott s fizetése is nagyon jelentékeny. Az ilyen helyeket gondosan át kellett javítanunk: való-sággal örökre kellett fogadnunk a regényt. Ezt a munkát lapunk egyik országos nevű munkatársa végezte, nagy gondnal. Most már a regény zökkenő nélkül olvasható azok által is, akik semmit sem tudnak a különleges amerikai viszonyokról, mintha csak az egész mű itt az óhazában keletkezett volna.

Megnyit

Neuwirth Gyula
Készítés hozott anyagból is.

babakelengye és fehérnemű
üzlete **Kálvintér 3.**
Géphimzés.

— Presbiteri gyűlés lesz augusztus 30-án, szerdán délután a református egyház tanástermében. — A gyűlésen fontos, időszertű kérdések kerülnek megtárgyalásra.

— A budapesti pápai nuncius, dr. Angelo Rotta címzetes érsek, repülőgépen szabadságra utazott Olaszországba. Távollétében a budapesti apostoli követség ügyeit dr. Kaldeewsky Umberto pápai prelátus, követségi tanácsos vezeti.

— Vitárus Sándor Amerikában. Vitárus Sándor, az ismert debreceni kötszerész kiutazott Amerikába. A newyorki világiállásáról küldött most üdvözlőkártyákat debreceni ismerőseinek. Vitárus Sándor az őszön tér vissza Debrecenbe.

— A lezuhant gróf Károlyi Adám, meghalt. Londonból jelentik: Gróf Károlyi Adám, gróf Károlyi Mihály fia, aki tegnap London mellett repülőgéppel lezuhant, sérüléseibe behalt.

x Debrecen város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig. Beiratkozni lehet: zongora, hegedű, gordonka ének zene, zene, gordon, fúvóshangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, furulya, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Felvételi vizsgák: szeptember 12 és 13-án, délután 3—6 óráig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Felvilágosítás a zeneiskola titkári hivatalában. (Vár ucca 1. szám).

— Talpraesett a második emeletről Tóth Pál székesfehérvári 15 éves kislány, aki egy kezéből kicsúszott üveg után kapva a lendület erejétől kizuhant a korlátlan. A gyerek talpraesett csodálatos módon és nem történt semmi baja. Haláláspadnan az ijedségtől összeszedte csomagjait és enyhe bokarándulása miatt bicogva folytatta útját.

— Sokmillió dollár örököse egy adott szegény fiú. Mellon, a világhírű newyorki bankház feje, feleségével együtt egy szegény kislányt adott s ez lesz a bankkormány mesébe illő vagyonának örököse.

— Szent István napja. Rendkívül érdekes, többoldalú képes riportot közöl a Szent István heti újságunk valamennyi eseményéről a Délibáb legújabb száma.

— Megölte a dinnyemag. Nagy József szentesi legény nemrégiben szerelmi bánatában marófogót ivott Utókezelésre a hőmezővársárhelyi közkörházba került. A napokban dinnyevész közben egy dinnyemag megakadt elszűkült nyelcsövében. Nagy egy gumicső segítségével maga akarta eltávolítani a megakadt magot. Próbálkozása közben nyelcsőve átfürdött s a fiatal legényen már az orvosok sem tudtak segíteni: rövidesen meghalt.

— Hetven lakás épült Pécsen a sokgyermekes családok számára. Pécsről jelentik: Pécs városa ez év tavaszán hatvanegyszobás és hat kétszobás ház építését határozta el a sokgyermekes pécsi családok számára. A házhelyek részére a város huszonhatezer négyszögöl telket adott és a munkát kizárólag kézműiparosokkal végeztette el. A sokgyermekes családi házak elkészültek és lakói szeptemberben költöznek be.

— A villámcsapás megölt egy karcagi kisbirtokost. Karcagról jelentik: Tóth János karcagi kisbirtokost szántóföldjén munka közben villámcsapás érte. Azonnal meghalt.

— „Nem ment el a hölgy vacsorázni a vádolt alaposan elverte” adta elő egy debreceni lány P. Imre szerelő cílen tett feljelentésében. A fiatal lány szerint P. Imre felkereste őt lakásán s hívta vacsorázni. Ő nem ment, mire a férfi sértő szavakat mondott neki, s megverte és ugyanakkor eltűnt 10 pengője, amit a feljelentés szerint szintén a férfi vihett el. P. Imre tagadta, hogy bántalmazta volna a lányt s a pénzt elloplta volna, sőt azt vallotta, hogy a leány vágta őt cipőjével úgy orron, hogy vérző sebtét a mentők költözték be. A bizonyítási eljárás után a bíróság bűnsnek mondta ki P. Imrét becsületsértés vétségében s ezért 60 pengő pénzbüntetésre ítélte. — A lopás vádját alól felmentették. — Az ítéletet megfellebbezték.

Az osztálysorsjáték húzása

Tegnap folytatták a 42. osztálysorsjáték ötödik osztályának húzását. A kihúzott nyeremények részletes listája a következő:

5000 pengőt nyert: 16088 66527
4000 pengőt nyert: 432 62795
3000 pengőt nyert: 27568 31393
2000 pengőt nyert: 10057 37306
64313 66173 80262 84415
1000 pengőt nyert: 8041 37556 41781
57094 60953 73482
800 pengőt nyert: 3371 38803 40086
42880 53815 56501 58136 66723
600 pengőt nyert: 3827 9153 11034
15653 20413 25080 27749 35573 53549
62787 64476
500 pengőt nyert: 1261 5999 18512
21499 23420 31371 46851 63285 71652
73782 76352 79317 87171
300 pengőt nyert: 1017 5415 6779
12261 12909 12977 14488 17052 18217
26451 28477 33653 37305 37762 43964
45324 45542 47688 49743 54745 55893
57420 61142 62098 63578 69246 69275
70131 75006 76646 78145 79353 80189
82614 83684 83857 84255 84590
Legközelebbi húzás aug. 23-án.

Nyomorában lopott

A debreceni járásbírószágon lopás vétségével vádolva került dr. Bónyi Bertalan járásbíró elé L. István debreceni molnársegéd, akit az ügyészszék vádfrata szerint Lőrinczi Jánosné debreceni lakos jelentett fel, hogy a padlásáról elvitt egy ekekapát és eladta egy ócskavaskereskedőnek.

A vádlott beismerte a tárgyalás folyamán bűnösségét s arra hivatkozott, hogy tettét munkanélkülisége miatt bekövetkezett nagy nyomorában követte el. Az ekekapát árán kenyeret vett feleségének és három gyermekének s később visszaakarta azt venni, de a sértett akkorra már megindította az eljárást ellene. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével 40 pengő pénzbüntetésre ítélte s az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

— Darabokra tépett a gépszij egy molnársegédet. Borzalmas szerencsétlenség történt a sajóvárosi malomban. Egy fiatal molnársegéd, Schulz Dezső észrevette, hogy a főtengelyről a gépszij leest. Odaugrott s fel akarta tenni a szíjat a forgó kerékre. A tenyérnyi széles gépszij a szerencsétlen embert elkapta és a forgó kerékhez szorította. Borzalmas jajkiáltással röpiült a magasba Schulz Dezső, majd a szíj a földrevágta. A borzalmas erejű lökés valósággal darabokra tépte a molnársegédet. Mindkét kezét és mindkét lábát többől szakadt ki, úgy hogy mire segítségére tudtak sietni, már meghalt. A halálvesztés szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

— Hogyan szabadították ki az acélkoporsók foglyait. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikkben számol be Tolnai Világlapja legújabb száma az elsüllyedt tengeralattjárókban levő emberek kimentéséről.

— Hetvenkettedszer kelt át az Óceánon. Az Európa gyorsgőzessel Bremer-havenbe érkezett Cristian Heinrich amerikai német kivándorló, aki 1867 óta minden évben évben visszalátogat néhány hétre hazájába és most kelt át hetvenkettedszer az óceánon. Heinrich már kilencvennyolc éves, de azért most sem mulasztotta el, hogy üdülésre újra vissza ne térjen Németországba. Az öreg urat már jól ismerik az óceánjárók, mint állandó utast és tavaly még a születésnapját is átkelés közben egy óceánjáró fedélzetén ünnepelte meg.

A Piac és Csapó ucca sarkán hétfőn délben elgázolta egy teherautó Szövetes Imre szabótanulót, akinek a lába eltört. Képzék: A mentők elviszik a sérültet.

**ANYAKÖNYVI
HIREK**

Születések: Mózes Mihály máv. al-
liszt Szeder u. 18. leány Róza. Tóbu
Lajos npsz. Barcaság u. 6. leány Kata-
lin. Weisz Menyhért szabósegéd, Csap
u. 10. leány Agnes. Sági János máv-
fékező fiú János. Szabó István kőmű-
vessegéd, Homok u. 8. leány Irén. Hu-
lák István vízvezeték-szerelő, fiú Ká-
roly, Széchenyi u. 49. Dári Imre szo-
bafestőmester Kigyó u. 24. fiú Imre.
Bagi Sándor majoros Hajdúszovát,
leány Katalin. Rácz József fm. Tóth-
telep fiú Imre. Székelyhídi János fm.
Fanesika 76. leány Juliánna. Kiss Im-
re eszelő Bollegelő 476. fiú István.
Egresi Károly npsz. Kismarja fiú Ká-
roly Ujvári József npsz. Pétkedi tanya
leány Juliánna. Vig Imre klinikai sze-
relő, Gyöngyvirág u. 2. fiú Imre. Máté
Kálmán kereskedő Szeder u. 1. fiú
László. Orbán Mihály máv. üzemi al-
liszt Kurucz u. 81. fiú István. Arn-
stein Ernő lakatossegéd Vendég u. 84.
fiú László. Löwy József magántisztvi-
selő, Bethlen u. 6. fiú György. Böször-
menyi Lajos npsz. Nádudvar leány
Éva. Bagoly Imre kocsis Kondoros, fiú
Sándor. Fodor János majoros Ebes,
70. fiú József. Szabó József pénzbe-
szedő István ut 49. fiú József. Rácz
István kőművessegéd, Garai u. 8. fiú
Zoltán. Szilágyi József köz. főjegyző
Sáránd leány Anna. Sörös István npsz.
Hajdúhadház leány Etelka. Papp Lő-
rine fm. Tegez u. 65. npsz. Nagyszal-
onta u. 3. leány Katalin. Gajdos Mi-
hály mosósegéd H.-Sámson, fiú Mi-
hály. Bakura István kereskedősegéd
Gillányi u. 9. fiú István. Albert István
npsz. Beresényi u. 34. fiú István.

Eljegyzések: Bartha András fm. Te-
eki u. 43.—Szabó Margit Teleki u. 43.
Kovács Miklós kereskedősegéd, Sárosi
u. 4.—Huszár Edit Kar u. 22. Szath-
mári András cipészsegéd Klapka u. 37.
—Kovács Irén Sárosi u. 4. Kovács Is-
tván kertész Halastó u. 19.—Berényi
Julianna Szotyori u. 46.

Házasságkötések: dr. Osztaics Tiha-
mér szociális titkár Törtel.—K. Nagy
Ilona Csapó u. 51. Losányi Gyula glm-
náziumi tanár Nyiregyháza Bethlen u.
20.—Szoboszlai Lili, Dobozi bérház.
Andrási István villanyszerelősegéd
Szablya u. 11.—Balogh Juliánna Szab-
lya u. 11.

Halálozások: Rembecski Imréné Ti-
már u. 19. ref. 42 éves Petrovics Lász-
ló fm. Nagyiván r. kat. 49 éves. özv.
Vécsényi Sándorné Pacsirta u. 15. ref.
75 éves. Páskuj Sándor Ebes 76. ref.
8 hónapos. Kiss Antalné Nádudvar ref.
35 éves. Német István Somogyi Pál u.
6. ref. 15 hónapos. Jenői Erzsébet
Nagyvárad u. 9. ref. 2 éves.

— A „Turul” Szövetség felhívása!
Közlöm a Debrecenben tartózkodó
bajtársaimmal hogy finn Akataemin
Karjala társaság vezetői ma, szerdán
délben Debrecenbe érkeznek. Fina
testvéreink magyarországi tartózkodá-
suk alatt a „Turul” Szövetség ven-
dégei lesznek. Felhívom Debrecenben
tartózkodó bajtársaimat, hogy a fog-
adtatáson minél nagyobb számban
jelenjenek meg, bajtársi jelvényekkel.
A megjelenés helye a másodosztályú
váróterem, ideje féltizenkettő óra. A
bajtársnők megjelenését magyar ruhá-
ban kérem. — Kerületi vezér.

**— Ítélet egy nagyszabású valuta-
bűnügyben.** A budapesti büntetőtör-
vényesek tegnap hirdette ki a kúria
ítéletét abban a nagyszabású ékszer-
csempészési és valutabűnügyben, —
melynek vádlottjai Bandler Sámuel
Sándor ékszerész. Bandler Sámuelné
és Bandler Károly kerékpárkereskedő
voltak, akik mintegy 80,000 pengő-
értékű ékszer, aranyat és valutát
csempészték ki az országból. A tör-
vényesek Bandler Sándort 3 évi fegy-
háza és háromezer pengő pénzbün-
tetésre, feleségét 6 hónapi börtönrre és
1000 pengő pénzbüntetésre, fiát Ban-
der Károlyt 20 hónapi börtönrre és 800
pengő pénzbüntetésre ítélte, egyben
57,000 pengő vagyonit, elégtétel meg-
fizetésére kötelezte. A kúria a semmi-
ségi panaszokat elutasította és a bűn-
ügy iratait visszaküldte az uzorabíró-
sághoz, amely a vádlottak előtt teg-
nap hirdette ki a kúria határozatát.

**— Gyilkosság gyanúja miatt letar-
tóztattak egy maharadzát.** Bombayi
jelentés szerint Kunwar Sham Kumar
Sinah bathufai maharadzát letartóztat-
ták. A maharadzsa ellen a gyanu
merült fel, hogy fiatal feleségét meg-
gyilkolta. A maharadzsa édesanyját
szintén letartóztatták bűnrészesség
gyanúja miatt. A fiatal ranira még ma-
jusban több lövést adtak le ismeretlen
teltesek. A merényleket később sike-
rült elfogni és azok a bíróság előtt azt
vallották, hogy maga a maharadzsa
bérlette fel őket a gyilkosság elköveté-
sére.

x Kereskedelmi szaktanfolyam nyílik
meg a nő felsőkereskedelmi iskolában.
A tanfolyam hat hónapig tart, délutáni
vagy esti tanítással. A hallgatók a tan-
folyam végén vizsgát tesznek és vég-
bizonyítványt nyernek. Beiratkozás
szeptember hó 3-ig, naponta délelőtt,
11—12 óra között az igazgatói irodá-
ban, Kálviret 2.

**— Bűnper az ellopott fehérnemű
körüli — felmentő ítélettel.** B. Nagy
Lajosné debreceni lakos feljelentést
tett, hogy padlásáról több fehérneműt
elloptak. A nyomozás során a gyanú
S. József debreceni napszámásra terel-
ődött, aki a bíróságon tagadta, hogy a
lopást ő követte volna el. Mivel er-
néve megnyugtató bizonyíték sem
merült fel, a bíróság felmentette.

**— Elrontott gyomornál és az ezzel
összefüggő bélzavarok, felfúvódás,
émelygés, homlokfájás, láz, hányás,
hasmenés, vagy székszorulás eseteiben
már egy pohár természetes Ferenc Jó-
zsef keserűvíz is igen gyorsan, biz-
tosan és kellemesen tisztítja ki az
emésztés útjait. Kérdezze meg or-
vosát!**

**— Papírkereskedések 7 óráig
tarthatók nyitva.** A kereskedelmi
miniszter rendeletet adott ki,
amelynek értelmében az írószer-
és papírkereskedők, mindazokban
a városokban és községekben,
amelyekben ezeknek az üzleteknek
a hétköznapi zárórája este 7 órá-
nál korábbi időpontban van meg-
állapítva, 1939 szept. 1-től 10-ig, a
közbeeső vasárnap kivételével este
7 óráig tarthatnak nyitva.

**— Titokzatos vadőrtárgédia egy
szlovák határmenti erdőben.** Ri-
maszombatból jelentik: Erdősi Já-
nos 18 éves vadőrjelölt egyik tár-
sával célbalövést gyakorolt a Szlo-
vákiahoz tartozó szelcei erdőben.
Eddig ismeretlen körülmények kö-
zött Erdősi lövés érte, amely
jobbára viszerét összeroncsolta. A
rimakokovai orvos, mintán kórház
Szlovákianak ezna a részén nines.
Erdősi a magyar határon át Ri-
maszombatba szállította, ahol
anélkül, hogy eszméletét vissza-
nyerte volna, a műtőasztalon meg-
halt. Holttestét az ügyészség rende-
letére felboncolták és megállapí-
tották, hogy halálát elvérzés okoz-
ta. A titokzatos erdei dráma ügyé-
ben a nyomozás folyik.

KÖZGAZDASÁG

**A zöldségtermékek drágák,
a gyümölcs ára mélyponton**

Mindhárom piacon nagy volt a forgalom

A napok óta tartó esős időjárás után
végre tegnap kisütött a nap. Mindhá-
rom piac roskadásig megtelt áruva.
Hetek óta nem láttunk annyi árut,
mint tegnap. Különösen a gyümölcs-
piac volt túlszűfolt. Szőlőt hoztak fel
nagy mennyiségben. Esett az ára, is-
mét 30 fillérért árulják a szép cseme-
geszőlőt, de van olcsóbb is. Ha így
marad az idő egy, két hétig, még oi-
csóbb lesz, mert jobban érik. A szőlő
után alma, körte és különösen ősi
barackot szállítottak be sokat. Minden
gyümölcs olcsó, alig tudják a terme-
lők értékesíteni. Érdekes, hogy a diny-
nye iránti vételekdy nagyon megesap-
pant, mert inkább veszik a nem sokkal
drágább és kiadósabb másfajta gyü-
mölcsöket.

A zöldségpiac aránylag drága. Kü-
lönösen a zöldbab ára áll rekord ma-
gasságban. 50 fillér kilója. A parad-
csom is drága 10 fillér kilója. Egye-
dül olcsó, a zöldpaprika, a burgonya
és az uborka.

A baromfi piacon különösen a kövér
liba és kacsa a legkelendőbb cikk. Ol-
csó, 1,40 fillér kilója. Ellenben drága
a csirke. 1,30 P kilója. Befutott a piac-
ra az idei pulyka is, olcsó, 1 P.

Zöldségpiaci árak: burgonya 7—8 f,
zöldbab kg. 50 f, paradicsom kg 8—10
fillér, karfiol kg. 80 f, karalábé drb.
4—12 f, spenót és sóska kg 20 f, hag-
yma kg 10 f, uborka drb 1 f, 100 drb
ecetesnek való 50 f, nyári káposzta kg
24 f, vöröskáposzta kg 40 f, hordós-
káposzta kg 40 f, kelkáposzta drb-ja
6—12 f, zöldpaprika drb 1 f, zöldség
esemője 16 f, tök drb 10—24 f, gomba
kg 50—100 f, csövestengeri drb 3 f.

Gyümölcsárak: alma kg 12—24 f,
körte kg 16—32 f, szőlő kg 24—32 f,
barack kg 24—60 f, uj dió 90 f, szilva
kg 16—24 f, dinnye kg 5 f.

Baromfiárak: tyúk kg 1.10 P, csirke
kg 1.30 P, sovány kacsa és liba kg-ja
1 P, kövér kacsa és liba kg 1.40 P,
pulyka kg 1 P. Tojás drb-ja 8 f.

Marika- és borjúhúsárak: I. r. ma-
hahús 1.20 P, II. r. 1. P, borjúhús I. r.
1.60—2.40 P, II. r. 1.20 P, juhús kv
0.80—1 P.

Sertéshúsárak és zsiradékok: tövis-
kes kg 2.20 P, karmonádli comb 2 P,
tarja 1.60 P, oldalas 1.50, háj 1.54 P,
sószalonna 1.60—1.70, zsír 1.60 zsu-
nakvaló 1.46—1.54 P, paprikás sza-
lonna 2.40 P.

Halárak: ponty kg 1.30—2 P, csuka
kg 2 P, balatoni fogas kg 3 P, harcsa
kg 2.50 P, SZERMELYTÉK 4 P.

TERMELVŐZSÁG

Határidőpiac:

Rozs októberre: 14.55, 14.60, 14.51
zárlat 14.47—14.50. Márciusra 15.50,
15.35, zárlat: 15.36—15.37.
Tengeri augusztusra: zárlat 18.86—
18.90. Szeptemberre: 18.90, 18.94
zárlat: 18.85—18.90.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.40—19.65
78 kg 19.60—19.85, 79 kg 19.80—20.05
80 kilós 19.90—20.15. — Felsőtiszaí
77 kg 19.25—19.50, 78 kg 19.45—19.70
79 kg 19.65—19.90, 80 kg 19.75—20.00
rozs pestvidéki 13.80—13.95, rozs más
14.05—14.25, takarmányárpa első-
rendű 16.80—17.25, középminőségű
16.50—16.70, sörárpa kiváló 21.00—
22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa
19.00—19.50, zab elsőrendű 18.25—
18.50, középminőségű 18.15—18.25,
tengeri 18.85—18.95, korpa 13.60—
13.80, 8-as liszt 15.75—16.50.

SERTÉSVÁSÁR.

A kedden tartott ferenfvárosi ser-
tésvásárra felhajtottak összesen 716
darab sertést. A vásári állományból
angol hússertésfelhajtás 129 darab
volt. Az irányzat változatlan. Árak:
szedett sertés II. 98—102 fillér, III. 86
—94 fillér, angol főkertesítés 103—109
fillér, exportzsír márkázott 150 fillér
kilónként.

1933/1939 Vh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
Alúlirott bírósági végrehajtó köz-
hírré teszi, hogy a debreceni királyi
járásbíróság 6850/1938 sz. végzésével
3120 pengő fillér és jár. iránt dr Hódy
Béla ügyv. által képv. Grünbaum Kái-
mán javára elrendelt végrehajtás so-
rán bíróság lefoglalt és ki nem
igényelt 1482 pengő becsértékű ingók-
ra az árverés fenti tőke hátr. p. f. tőke
a végzés szerinti kamat és megállapí-
tott és ezutáni költség — illetve a tör-
lesztés összegek levonása után a még
fennálló tartozás behajtása végett a
helyszínrre, Debrecen, Werbőczy-ucca

2. szám alatt 1939 évi szeptember hó
5. napja, délelőtt 10 órájára kitézetik,
amikor a legtöbbet ígérőnek készpénz-
fizetés mellett, szükség esetén becs-
áron alul is eladhatnak a lefoglalt lak-
berendezés, rádió és egyéb ingók. —
Ezen árverés a fenti ingókra jogerős
kielégítési zálogjoggal bíró többi vég-
rehajtatók, mint csatlakozók javára is
még fennálló követelések erejéig —
az 1908 XLI. tc. 20 paragrafusa alap-
ján ezennel kitézetett: dr Nemes Ist-
ván 500 pengő, tőke és jár. iránt.

Debrecen, 1939 évi augusztus 11.
h. Rákóczy László
kir. bír. végrehajtó.

SPORT

A DVSC a Beregszászi FTC-vel játszik vasárnap

Rendkívül érdekes mérkőzés kerül az NBB bajnokság során lejátszásra vasárnap Debreczenben, a DVSC pályán. A debreceni vasutasok csapata a Felvidék egyik legjobb együttesével, a Beregszászi FTC-vel játszik a bajnoki pontokért délután fél 4 órai kezdettel. A DVSC-ben ezen a mérkőzésen már

játszik Kézi, ami nagy megerősödését jelenti a védelemnek. Több új játékos játékkára is kilátás van.

A DVSC-BFTC NBB-mérkőzés előtt a DVSC kitűnő erőkből álló II. csapata játszik a keleti amatőr bajnokságért a DMTE-vel.

TOVÁBB ERŐSIT A NYTVE

A NYTVE vezetősége most a BVSC elleni mérkőzésre készül. A szatmari Olympiából leigazolásra váró Kovács játékaival a nyiregyházi csapat támadócsapata még erősebb lesz, a NYTVE hívei tehát jogos reménykedéssel néznek a jövő elé.

A NYTVE sikerén felbuzdult azonban a másik nyiregyházi csapat, a NYKISE. A NYKISE is erősítés után néz, máris leigazolta Tóthot, aki utoljára Nagybányán játszott. Tóthon kívül még több új játékos is akar megszerezni a NYKISE.

MEGNYILT A KELETI ALSZÖVETSÉG EDZŐTÁBORA

A keleti alszövetség edzőtáborára hétfőn reggel nyílt meg Ungvárott, Tamásy László táborparancsnok közönlötté a tábor harminc fiatal tagját és vizsgálta előtűk a táborozás célját és jelentőségét. Az edzői teendőket, mint megírtuk, Palotás, a Bocskai jeles játékos látja el, az erőnléti edzéseket pedig Ruják László, az UAC atlétaja vezeti. Vasárnapig lesz együtt a tábor, vasárnap délután pedig az UAC-Rusj mérkőzés előtt az ungváriak és a „vidékiek” csapata egymás ellen játszik.

MIERT NEM JÁTSZHATOTT LOSONC LEGGÖLKÉPESEBB CSATÁRA A DVSC ELLEN?

Losoncon a DVSC-mérkőzés után parázs tüntetést rendeztek a losonci szurkolók a vezetőségük ellen. A szurkolók azt kifogásolták, hogy a leggölképebb losonci csatár, Majlik nem kapott helyet a csapatban.

Majlik kihagyásáról Sólyom László intéző ezeket mondta:

— Majlik a július 16-án lejátszott III. ker. TVE-Losonc mérkőzésből kifolyólag egyhavi eltiltást kapott. A tiltása tehát augusztus 16-án lejárt. A héten többiben felszólítottuk az ÉLASZ titkárságát, hogy Majlik igazolását küldje el, de ez a mérkőzésig sem történt meg. Szombaton telefonon kerestünk összeköttetést Török István-nal, az ÉLASZ főtitkárával, de egész nap nem tudunk vele beszélni. Majlik hiányát igen megérezte a csapat, hiszen a leggölképebb csatárunk nélkül kellett játszaniuk.

A Losonc vezetősége nem nyugszik bele a dolgokba és Török Istvánt feljeleníti Gidófa v. Pál dr.-nál, az MLSZ miniszteri biztosánál.

A VIDÉKI ATLETIKAI BAJNOKI VERSENY

Szombat és vasárnap rendezte meg a MASZ északi kerülete Diósgyőrben Magyarország 1939. évi vidéki atlétikai bajnoki versenyt, amelyen résztvett mind a hat vidéki kerület. A pontversenyt mint előrelátható volt az északi kerület nyerte, amely eddig mindig utolsó volt, de most, hogy a DIMAVAG a diósgyőri gyárban el tudja helyezni sportolóját s atlétikai szakosztálya évente 6000 pengőt kap, összegyűjtötte a vidék legjobb sportolóját, akik azután győzelemre is segítettek az északi kerületet, míg többi egyesületei összesen néhány pontot szereztek.

E versenyen a keleti kerület néhány versenyző betegeskedése és nagyfokú elfoglaltsága miatt csak tartalékosan állt ki s így 3-ik helye megfelelő, míg a múlt évi győztes pestvidéki kerület csak 5-ik lett. Kerületünk versenyzői alábbi helyezéseket érték el: 100 m-es síkfutás: 2. Korompai 11.2 mp. 4. Gábor 11.4. mp. 200 m-es síkfutás: 2. Korompai 22.6 mp. országos ifjúsági csúcseredmény. Magasugrás: bajnok: Cserna 1.80 m. 3. Kapros 1.72 m. Távolugrás: 5. Bessenyei 6.38 m. Rudugrás: 2. Kínál 3.40 m. Hármassugrás: bajnok Kapros 13.93 m. 2. Bessenyei 13.83. Súlylökés: 5. Molnár 13.03 m. Gerelyhajítás: 5. Kínál 47.58 m.

KAPUST PRÓBÁLT KI A BOCSKAI

A Bocskai kedden erőnléti-edzést tartott, amelynek során új kapust próbáltak ki. A kapus nagyszerűen védett s annyira megtetszett a vezetőcsapattal, hogy meghívták a csütörtöki kétkapus edzésre, amely után valószínűleg szerződötetés következik.

MÉG MINDIG KANTOR NÉLKÜL JÁTSZIK A DVSC

A DVSC válogatott középfedezete, Kantor még mindig beteg s valószínűleg a Beregszászi FTC ellen is nélkülözni lesz kénytelen a vasutas csapat. Ezesetben ismét Galambosi játszik a középfedezet posztján.

NBB EREDMÉNYEK

Felvidéki-csoport: Nyiregyháza-Fülek 3:0 (2:0), BSzKRT-B. Vasutas 6:3 (2:1), Ózd-Ungvár 6:1 (3:1), Percecs-SALBTC 0:2 (0:1), Kassai SC-Beregszász 3:0 (0:0), Losonc-Debreceni VSC 2:2 (1:2), SK Rusj-Munkács 3:2 (1:2).

Dunántúli-csoport: LaFC-Alba Regia 2:1 (1:1), SFAC-Dorogi AC (Sopron) 2:0 (1:0), Pénzügy-Pécsi VSK 1:1 (0:1), MTK-Zugló 4:2 (3:0), Érsekújvári SE-Komárom 1:0 (0:0), Tokod-Soproni VSE 2:2 (2:0).

Alföldi-csoport: Rákospesztúr-Csepeli Move 0:5 (0:4), Szentlőrinc-Postás 1:1 (1:0), MÁVAG-Vasas 3:0 (1:0), FTC UTE 3:2 (2:1), Budakalászi MOVE Szegedi AK 1:6 (1:4).

HIRDETMEYNY.

36586/1939 fj. Értésítem a városi nyugdíjasokat, hogy a m. kir. belügyminiszter úr a folyó évi július hó 29 napján kelt 5178/1939 éln. sz. körrendelete szerint a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úr 28845/1939 szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy azoknak a közszolgálati alkalmazottaknak és nyugdíjasok feleségeinek részére, akiknek a családi pótlék havi összegét elérő keresete, nyugdíja, vagy más járandósága van és ezért utánuk az 1938 XXXVIII. tc. 2 paragrafusának (3) bekezdése értelmében, családi pótlék nem jár, a fent-árú vasúti-jegy váltására jogosító képes igazolvány, a 152258/1932 KM. sz. rendeletben megállapított feltételek mellett kiadassék. — Debrecen, 1939 augusztus hó 16 napján. Zöld József sk., helyettespolgármester.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2— pengő.

WERNER nyári olcsóságai		Szalmakalap 1'80 Rövidujjú ing 3'90 Dívat óv —'98	Nyakkendő 1'20 Tropikal ing 3'— Sokni —'68
Saját készítményű nap és ESERNYŐK legolcsóbban Esernyőszalonból PIAC U. 77. Javit, áthúz, alakít.	Hölyg- és drifodrészatomat megnagyobbítva és modernül berendezve áthelyeztem SAS UCCA 2 ALA. Kérem a szíves partfogast Boczán Sándor fodrász.	Díszasztóló varaszkertítő magyaros kézi munka készítés előrajzolás csak Szent Anna u. 10. Pikó László kézimunkaipar	
48— pengős rádió előjegyezhető: 2—P. részletre Gulyás kerékpár, csillár szaküzletében Piac u. 58. T. 22-19	Finom acélárúk görkorsolyák FRICK Testvéreknél Ferenc József u. 27.	Kerékpár varrógép, motor rádió legelőnyösebben Királynál Royal épület	
Fűszerek, csemegék háztartási cikkek olcsó áron Volentknél Piac u. 38. villanyerőre berende- zett kávépörkölőde	Kerékpárok és jákattrészek, horgászati felszerelések, te- niszütők és labdák és egyéb sportcikkek Tóth Gyula vasútlejtőben	Befőttes árukat legolcsóbban Dávid Halvan u. 15.	
Íróés irodagépek MARKOVITS SANDOR Piac utca 58.	UJ PAPANLANT legszébbben, régi paplanvátát legjobbban portálmint villany- erőre berendezett géppel iff. Püspök Sándorné Csapó utca 27 szám.	BUTOR Hátók, abádlók, uriszobák, jég- szekrények, szalonok, szőnyegek, festmények. Egyes darabok igen olcsón Butormagazin Széchenyi 6.	
Orosz dívat és orthopéd cipész cipő kényelmes elegáns formás Piac utca 40. Hangyapalota.	Festékek, szalajok háztartási cikkek SAS UTCA 1 SZ. Nádudvari Lajos	Butormagazin Széchenyi 6. Tóth Gábor úrszabósága Debrecen, Piac u. 89. Mindig a legújabb vonalaruták tők- letes briceasz nadrágok.	
Tokajhegyaljai termelői bor- pincészetemben Csapó u. 31. alatt boralmat olcsón — árusítom —	Akkumulátor Dinamó Gumijavítás Rétinél Pannónia udvar.	Szlluka szikvíz üdít TELEKI. 100. Telefon 21-11.	
Kézi munka tervezés és előnyömlés, a hozzá- való anyagok olcsó beszerzési forrása Bessenyei Ilona kézimunka üzlet VAR U. 2.	Figyelem! Olcsó felvidéki javítélet- ből míg a készlet tart bükk vágott fa házhoz szállítva 4-40 és 3-80 Tűziletelenen Nap u. 4.	Orvosi műszerész és orthopéd kellekek fizeme. Ludaltap betétek gipszminta után. Szabó István Piac u. 42. Pannónia udvar.	
Boroshordók! (új és használt) minden nagy- ságban eladók Br. Győrfly hordógyártási telepen Nap ucca 4., ugyanott javítások gyorsan készűnek Tel. 12-83.	Kérje minden üzletben Klein Géza jó ízű kenyerét	FOTOKOPIAT készítessen ok- mányairól. Műszaki Fotó Hangya palota. Ferenc J. út 40.	
AUTOGUMIK futóte. ületzése és minden e szakmába való ja- vítás garanciával Tóth Gumijüzem Hunyadi u. 2. Telefon hívó 12-35.	Kézi munka tervezés és előnyömlés, a hozzá- való anyagok olcsó beszerzési forrása Bessenyei Ilona kézimunka üzlet VAR U. 2.	Amatőr felveteleit kidolgozza, fényképezőgépet elad, vesz, cserél Berzék fotószaküzlet. Ferenc J. u. 38. bent az udvarban.	
Varrógépet, kerékpárt telelősséggel javított. Vélet, csere, kölcsönzés. EISENBERGER Csapó u. 101.	Villanymotorok, villanygépek és készülékek javításai, fokercselést át- alakítását szakszerűen végzi e. e. k. r. üzeme Kovács Lajos M. k. l. os u. 9.	Spórolni akar? Mindén rólószükség- letét szerezze be a Maradéküzletben. Dégenfeld tér 11. TISZAPALOTA.	
Szekeres borozó Hunyadi u. 1. Kellemes szórakozóhely. Kerthelyiség, külön termek, tiszta, olcsó szobák. Cigányzene. Polgári árak.			

APRÓHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Szerelő-
tanoncok felvételnek.
Pollák szerelő, Ferenc
József út 58. 353

Hetes
és napszámos felvétetik
műjéggyárba, Barna u.
16. szám. 374

Favágókat
állandó alkalmazásra
felvesz faraktár, Margit
fürdő mellett. 352

Kifutó
felvétetik, Lukács, Piac
utca 41. 351

Szabótanulót
felveszek, Lajos Zsig-
mond, Miklós uca 5. sz.
Ugyanot hegedű van el-
adó. 341

Fodrász-
segédet felveszek Barna
fodrász, Csapó uca 9.,
Dégenfeld-tér. 345

Urifodrász-
és hölgyfodrászsegéde-
ket felveszek. Kolozs-
váry, Dégenfeld-tér 2.
347

Kifutófiú
azonnal felvétetik, Sze-
pességi uca 20. 328

Alkalmazást nyer nő

Házvezetőnőt
keresek, pontos, szor-
galmas, megbízható, jól
főzőt. Cím a kiadóban.
295

Egy
gépen varrni tudó leány
felvétetik, hörnődös mű
hely, Simonffy uca 5.
336

Jó munkás
segédlányt állandó mun-
kára felveszek. Zsuffa
László hölgyfodrász,
Kassa út 4. 340

Ing- és pizsama-
varrónőt, elsőrendű ön-
álló munkaerőt felve-
szek azonnalra. Cím a
kiadóban. 342

Zacsóragasztó
lányokat felvesz „Al-
bert” papírfüzem, Erzsé-
bet út 48. 335

Háztartási alkalmazott

Kifőzésbe
bejárónó egész napra el-
látással azonnal felvéteti-
k. Domb uca 14. 339

Mindenes
főzőnőt keresek, hosszú
jó bizonyítvánnyal, vi-
dékre. Varga uca 11.,
7. ajtó. 331

Ajánlat

Gyermek-
és iskolai cipők leg-
olesóbban Ókrös saját-
készítményű raktárából
szerezhetők be. Sas u.
1. szám. 151 9. 22

Sárgahomok
kapható Hid uca 4.
Patkógyár. 167

Poloskairást
ciángázzal, lakások át-
vizsgálását felelősség-
gel vállalja Kiss ciáno-
zó vállalat, Kigyó uca
5. szám. 1867 9. 2

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala”
ciánózó vállalattal. Rákó-
czi utca 9. szám. Tele-
fon: 14-27. szám.
1875 9. 2

Fáy arekrém,
napbarnított arcokra a
legjobb. Kapható Grósz
Nagy Ferenc patikában
(színház mellett).
1322 9. 6.

Villanykörte-
csere 20 fillér. Díszlár-
gyak, rádió, gramofon,
gramofonlemez, olesón
Vagyonmentő, Hunyadi
uca 22. 1526 9. 9

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-
gária panzióban, szo-
bák napokra és hónap-
számra, Ferenc József
út 59. szám. Telefon:
23-39 szám. 800 vv

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, var-
rógépet, irodaberende-
zést, mindenféle ingósá-
gokat. Hívásra jövök.
Csapó uca 16.
707. 9. 7

Bútor

Eladó
6 darabból álló garni-
tura és különféle dísz-
tárgyak. Simonffy út 3.
73

Ebédasztal,
ovális, teljesen új, pri-
vánál eladó. Rákosi Je-
nő uca 6. földszint 1.
332

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerkereskedés
lakással, italmérrel, s
keves pénzzel átvehető.
Vadászi, Meszena uca
1. szám. 338

Tüzelő anyagok

Száraz
bükkszászból felvágott
tüzifa 500 kg vetelénél
hazaszállítva 3.80 P és
4.40 P Grünfeldnél. —
Hatvan u. 21. Telefon:
29-82. 77 1. 3

Tüzifa
és szén legolesóbban
Sándor László Dózsa u
25, T. 27-01, 1092 8, 31

Tüzifát-szenet
vásároljon legolesóbb
napiairon Vágó József
tüzifa-szénkereskedőnél
„Margit fürdő” mellett.
Telefon 10-24. 1080 vv

Kiadó lakás egyszobás

Uccai
parkettes szoba üresen,
előszobahaszonnal ki-
adó. Miklós uca 4. sz.,
Suba-szalón. 312

Egy szoba,
konyha, spájz, környe-
zetileg, egészségügyileg
kifogástalan, nyugalom
igényesnek kiadó. Aczél
uca 6. 346

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
uccai kétszobás lakás,
bútorral, vagy bútor
nélkül. szeptember hó
elsőjén. Fáyos uca 3.
350

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
modern uccai lakás,
november 1-ére kiadó.
Hatvan uca 53. szám.
13 8. 31

Kiadó lakás nagyobb

Négyosztós
emeleti modern lakás,
parkettes, november hó
elsőjére kiadó. Károly
Ferenc József út 23. sz.
Megtekinthető délelőtt
10—12 óráig, délután
3—5 óráig. 1757 vv

Ötszobás
lakás, 900 négyosztós
mesterlakással kiadó,
a Simonffy úton. Tulaj-
donos címe a kiadóban
megtudható. E 35

Ötszobás
emeleti erkélyes mo-
dern lakás 100 pengőért
kiadó, két szoba, külön
is kiadható. Széchenyi
uca 40. 343

Lakást keres

Fűtőren
táncstermet, esetleg 6—8
szobát keresek erre a
célra. „Tanár” jeligére.

Butorozott szoba

Egy
különbejáratu utcai szo-
ba egy vagy két szem-
ély részére szeptem-
ber 1-re kiadó. Nyil u.
97. 40

Vegyes

Grafológusnő
biztos analízist nyújt az
érelklődőknek. Fogad
Széchenyi uca 43. 289

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAKI
AROMAS, ZAMATOS
KAVÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
AVEYO ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Ingóságvétele

Zálogcédulát

tábori látszóveket, al-
pakka étkezőleket, s
regi bútorokat, régisé-
geket, a legmagasabb
áron vásárol Ingóság-
közvetítő, ref. püspöki
palota, telefon: 11-99.

Lőfogató

kubikos taligát veszek,
Simon, Miklós uca 27.
329

Veszek

boroshordót, taposo-
kádát, szőlőprést, dará-
lót, minden nagyságban
és mennyiségben. Nap
uca 4. szám. 349

Ingóság eladás

Elköltözés
miatt egy sparhelt ol-
csón eladó. Cím: Mesze-
na uca 2. szám. vv.

Vasredőnyös
kirakat, ajtó, fürdő-
kád eladók Magoss
György tér 9. patiká-
ban. 1968 8. 31.

Stráfkocsi,

gumikerekű, erős autó-
alvárra építve, pótker-
éssel olesón eladó. —
Dankó temetkezés, Sas
uca. 317

Szekerények,

mosdók, tűzhely eladó.
Miklós uca 4. Érdek-
lődni a házmesternél.
344

Sírkertítés,

120 magas, 360 hosszú
260 széles, jókarban el-
adó, olesón, uccai front-
ra alkalmas, Széchenyi
uca 6. szám. 332

Eladó ház

Példátlanul

olesó, elköltözés miatt
háromszobás téllakás,
díszparkkal, dífá-
óriásokkal, gyümölcsös-
sel, Horthy út mellett.
Andrássy út 8. 330

Villa,

háromszobás, összkom-
fortos, parkírozott, gyü-
mölcsösrel és szőlővel
beültetett 448 négyosztó-
s telken, villanegved-
ben sürgősen eladó vagy
földbirtokkal elcsere-
lendő. Értekezni: Nap
uca 4. szám. 07 vv

Villatellek

egy 404 s egy 327 négy-
osztós a Lajos király
téren, közművekkel sür-
gősen eladó. Értekezni:
Nap uca 4. 107 vv

Adómentes ház
2 lakással népfürdő-
nél eladó, földdel cse-
rélek Bakstai. Sándor
uca 6. sz. 1947 8, 31.

Kossuth uca 49.
szám alatt ötlakásos is-
tálló ház hat munka-
teremmel, kerttel, 627
négyosztós telken eladó
Tulajdonos címe a ki-
adóban. E 47

Eladó
Péterfia uca 38. számú
ház, Földért elcsere-
lhető. Értekezni: Csapó
uca 40. B. 337

Szent Anna uca
34. számú ház
41854 négyosztós, négy
rendbeli lakás, az épü-
let hátsó részén nagy
kert. Tulajdonos címe
megtudható a kiadó-
hivatalban. E 46

Meszena uca 2.
Könyök uca 1.
saroktelek. 138 négy-
osztós, van rajta egy
üzlethelyiség és 4 lakás
Cím a kiadóban. E 40

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyosztós,
v n rajta egy üzlethelyi-
ség, öt lakás, igen érté-
kes telek. Címe meg-
tudható a „Debreczen” ki-
adóhivatalában. 42

Négyosztós,
uccai fürdőszobás és
egy udvari fürdőszobás
lakással bíró 246 négy-
osztós telekkel, Teleki
uca 77. alatt, szép ház,
garázs is van benne,
most olesón megvehető.
Tudnivalókat a kiadó-
hivatalban. E 31

Gyönyörű

ötszobás lakással bíró
293 négyosztós telkes
ház, méltányos áron el-
adó. Jókai uca 9 C. —
Közelebbit a kiadóban.
E 27

Pompás

helyen szép telek ol-
csón megvehető. Kom-
lóssy út és Dóczy uca
között az egyetemi ki-
letikai pályával szem-
ben fekszik, 864 négy-
osztós. Három parcellá-
ban is eladó. Cím a ki-
adóban. E 29

Simonffy út 7. sz. villa
888'20 négyosztós, 6
szobás lakás és külön 1
szoba, konyhas lakás,
nagy kert, tulajdonos
címe a kiadóban. E 45

Elcserelem

adómentes házamat
(két szoba, előszoba
stb., 573 öl gyümöl-
csös) kistelki családi
házzal, — esetleg el-
adom. Töhötöm u. 24.
Köntöskert. 221

Kétlakásos
ház 129 négyosztós tel-
lel, Mórícz uca 1 sz
alatt olesó áron eladó.
Bővebbet a kiadóban.
E 30

Simonffy út 5. sz. villa
eladó
600 négyosztós, v n
rajta 2 rendbeli lakás.
Tulajdonos címe a ki-
adóban. E 44

Egészséges
városrészen, Komlóssy
út 10. sz. 519 négyosztó-
s villatelek, két uccá-
ra szól, eladó. Felvilá-
gosítás a kiadói atal-
ban. E 28

Eladó
Simonffy u. 39. sz. ház.
141'40 négyosztós, van
rajta 6 lakás. Cím a ki-
adóban. E 43

Kitűnő
állapotban levő 3 sze-
mélyes DKW és 2 sze-
mélyes Fiat Balilla
autó, továbbá 500-as
Puch, Ariel és BSA
motorkerékpárok és egy
darab kitűnő állapot-
ban levő 4 személyes
DKW autó eladó. Szo-
boszlai-nál, Széchenyi
uca 24. 1216 vv

Kossuth uca 49.
szám alatt ötlakásos
istálló ház hat mun-
kateremmel, kerttel.
627 négyosztós telken
eladó. Tulajdonos cí-
me a kiadóban. E 47

Jó vétel
A Salétrom uccán 116
négyosztós telkes ház,
havi 54 P bérjövede-
lemmel eladó. két egy-
szoba, konyhas és egy
egyszoba, konyhas la-
kás 2 pincehelyiséggel
áll. Nem sok pénzzel át-
vehető. Cím a kiadó-
ban. 17 A+

Földbérlet

Halápon
58 hold föld, október
1-től kiadó. Budai
Ézsaiás uccából nyíló
Tarr uca 3. szám. 326

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12
magyarholdas ingatlan,
melyből 1 hold termő
szőlő, 3 hold termő gyü-
mölcsös, masszív ala-
pincézett lakóházzal,
gazdasági udvarban, is-
tállóval, szivattyús kú-
ttal, jutányosan eladó.
Befektetésre igen alkal-
mas. Érdeklődni: Hon-
véd uca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli
Tilalmason 54 kat hold
prima tanyásföld. Érte-
kezni: Czeglédy Lajos,
Hajdúszoboszló, Rákó-
czi utca 74. 691 vv

Eladó
a várostól 4 km-re 24
kat. hold föld. Érdek-
lődni Lénárd András,
Gáti Tóth uca 33. sz.
Hajdúszoboszló. 121

Eladó állatok

Méhesládok,
kaptárakkal, nagy és
kibocconádi, továbbá
nagy és kibocconádi
üres kaptárak, pergető-
vel eladók., Honvéd u.
28. szám. 134 vv

Eladó
hat darab egyéves szép
prima süldő. Károly
Ferenc József út 42.
348

Eladó
egy vágótehén 8 hóna-
pos borjúval, Bánk 72.
327

Szerkesztőnő feljels:

PALFI JÓZSEF

Kiadóért feljels:

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadó és nyomja a

TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feljels nyomdavezető:

SZIGETHY KÁROLY.